

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

НА

“БЪЛГАРСКИ ПОЩИ”ЕАД

Съдържание

Част първа.....	3
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	3
Част Втора	4
ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА	4
I. Имоти, машини, съоръжения и оборудване.....	5
II. Нематериални активи	8
III. Нетекущи активи, държани за продажба	10
IV. Преустановени дейности.....	11
V. Материални запаси.....	11
VI. Парични средства и ефекти от промени в обменните курсове	14
VII. Инвентаризация.....	15
VIII. Обезценка на активи.....	16
IX. Доходи на наети лица.....	19
X. Лизинг	20
XI. Текущи пасиви и провизии	21
XII. Капитал и доходи на акция	24
XIII. Правителствени дарения	24
XIV. Приходи	27
XV. Отчитане на разходите	30
XVI. Данъци върху дохода.....	30
XVII. Промени в счетоводната политика и корекции на грешки	31
XVIII. Междинни финансови отчети	33
XIX. Изготвяне на годишен финансов отчет.....	35
XX. Събития след датата на баланса.....	41
Част трета	43
ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЧЕТОВОДНАТА ДЕЙНОСТ.....	43

Част първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Счетоводната политика на "Български пощи" ЕАД е разработена в изпълнение на изискванията регламентирани в § 20-22 на МСС 1 "Представяне на финансови отчети".

С тази счетоводна политика се цели изготвяните финансови отчети да представят достоверно резултатите и финансовото състояние на предприятието, отразяват икономическата същност на събития и операции, а не просто тяхната правна форма, както и да дадат информация която е неутрална и безпристрастна, предназначава и пълна във всички съществени аспекти.

Счетоводната политика на предприятието е разработена въз основа и при съблюдаване изискванията на Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансово отчитане (включващи Международни стандарти за финансово отчитане, Международни счетоводни стандарти) приети от Борда на Международните Счетоводни Стандарти (БМСС) и тълкуванията на Международния Комитет по Тълкувания на Финансовата Отчетност (МКТФО) или бившия Постоянен Комитет по Разясненията (ПКР) и приети от БМСС.

Счетоводната политика на предприятието е приета от Съвета на директорите в събрание с протокол № 33 от 15.12.2005 г.

Утвърдена е със заповед на Управителя на дружеството.

Всяка промяна на счетоводната политика се утвърждава по същия ред.

Счетоводната политика влиза в сила от 01.01.2005 г. С нея се отменят всички вътрешни разпоредби в предприятието, които ѝ противоречат.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ИЗХОДНИ ПОЛОЖЕНИЯ НА ОТЧЕТНОСТТА

1. Счетоводството на "Български пощи" ЕАД се осъществява в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството при съобразяване със следните основни счетоводни принципи, регламентирани в чл.4, ал.1 от Закона за счетоводството:

1.1. текущо начисляване - приходите и разходите, произтичащи от сделки и събития се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти и се включват във финансовите отчети за периода за който се отнасят.

1.2. действащо предприятие – приема се, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще; предприятието няма нито намерения, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност.

2. Счетоводството на "Български пощи" ЕАД се осъществява при спазването на следните принципи, регламентирани в чл.4, ал.2 от Закона за счетоводството:

2.1. предпазливост - оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаването на действителен финансов резултат. При спазване принципа за предпазливост на практика в счетоводството на "Български пощи" ЕАД се отразяват всички предполагаеми рискове и евентуални загуби през бъдещи периоди, текущо се отразява обезценяването на средствата и не се допуска компенсиране на вземания със задължения.

2.2. съпоставимост между приходите и разходите - разходите, извършени във връзка с определена сделка или дейност, се отразяват във финансовия резултат за периода, през който предприятието черпи икономическа изгода от тях, а приходите се отразяват през периода през който са отчетени разходите за тяхното получаване.

2.3. предимство на съдържанието пред формата - сделките и събитията се отразяват счетоводно съобразно тяхното икономическо съдържание и същност, а не според правната им форма.

2.4. възможно запазване на счетоводната политика от предходния отчетен период – с цел осигуряване на сравнимост на информацията, представена във финансовите отчети през различни отчетни периоди.

3. Промени във възприетата счетоводната политика се допускат поради промени в закон, счетоводните стандарти; ако е преценено, че промяната ще доведе до по-подходящо представяне на събитията или сделките във финансовите отчети на предприятието.

В предприятието не се третира като промяна на счетоводната политика:

3.1. Приемането на счетоводна политика за събития и сделки, които се различават по същество от случилите се преди това събития или сделки;

3.2. Приемането на нова счетоводна политика за събития и сделки, които не са се случвали преди това или са били незначителни.

4. Предприятието осъществява счетоводството си на основата на документалната обосноваемост на стопанските операции и факти, като спазва изискванията за съставянето на документите съгласно действащото законодателство – чл.4, ал.3, чл.7-11 от Закона за счетоводството.

5. Текущото счетоводно отчитане се организира по утвърден от ръководството на предприятието Индивидуален сметкоплан.

Част Втора

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

Счетоводната политика на "Български пощи" ЕАД включва следните основни елементи:

- Имоти, машини, съоръжения и оборудване;
- Нематериални активи;
- Нетекучи активи, държани за продажба;
- Преустановени дейности;
- Материални запаси;
- Парични средства и ефекти от промени в обменните курсове;
- Инвентаризация;
- Обезценки на активи;
- Доходи на наети лица;
- Лизинг;
- Текущи пасиви и провизии;
- Капитал и доходи на акция;
- Правителствени дарения;
- Приходи;
- Отчитане на разходите;
- Данъци върху дохода;
- Промени на счетоводната политика и корекции на грешки;
- Междупни финансови отчети;
- Изготвяне на годишен финансов отчет;
- Събития след датата на баланса.

I. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

1. Признаване на имоти, машини, съоръжения и оборудване

1.1. "Български пощи" ЕАД признава един актив и го отчита като имоти, машини, съоръжения или оборудване когато отговаря на следните критерии:

- а) е държан от предприятието, за да се използва за производството или доставката на стоки или услуги, за отдаване под наем на други лица или за административни цели;
- б) се очаква да бъде използван през повече от един период;
- в) е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с актива;
- г) себестойността/цената на придобиване на актива за предприятието може надеждно да бъде оценена; и
- д) е със себестойност при придобиването му не по-малка от 500 / петстотин / лв.

1.2. Имоти, машини, съоръжения и оборудване, които се състоят от разграничени компоненти, отговарящи поотделно на, посочени в т.1.1. от настоящия раздел и тези съставни части имат различни полезни срокове се третираат като самостоятелни активи. Такъв е случаят, когато съставните активи имат различни полезни срокове на живот или по различен начин осигуряват ползи за предприятието, което налага да се използват различни методи и норми на амортизация.

1.3. Активите под стойностния праг, определен в т.(д) независимо че отговарят на условията в точки (а) – (г), се отчитат като инвентарни предмети, изписват се като текущ разход при придобиването им и се отчитат задбалансово.

1.4. Имотите, машините, съоръженията и оборудването се класифицират в счетоводни сметки от група 20 съгласно Индивидуалния сметкоплан / Приложение № 1 /

2. Начално оценяване на имоти, машини, съоръжения и оборудване

Всеки имот, машина, съоръжение или оборудване, който се признава за актив, първоначално се оценява по себестойност/цена на придобиване.

2.1. Активи, закупени от външен доставчик първоначално се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, включително митата и невъзстановимите данъци върху покупката, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние за предвидената му употреба. Венчки търговски отстъпки и възстановени суми се приспадат при изчисляване на покупната цена.

Когато плащането за имот, машина, съоръжение или оборудване се разсрочва след нормалните кредитни срокове, себестойността на актива е еквивалентна на цената в брой, а разликата между тази сума и общата сума на плащанията се признава за лихвен разход през периода на кредита.

Административните и другите общи разходи не са компонент на себестойността на имота, машините, съоръженията или оборудването, освен ако са пряко свързани с придобиването на актива или привеждането на актива в работно състояние. Също така пускът и подобни предпроизводствени разходи не съставляват част от себестойността на актива, освен ако са необходими за привеждането на актива в работно състояние. Началните оперативни загуби, понесени преди един актив да достигне планираната производителност, се признават за разход.

2.2. Себестойността на създаден от самото предприятие актив се определя, като се следват същите принципи както за един придобит актив. Ако предприятието изработва подобни активи за продажба в хода на нормалната си дейност, себестойността на актива обикновено е същата както разходите за производството на актива за продажба (приложим е МСС 2 "Материални запаси").

2.3. При замяна или частична замяна на несходен имот, машина, съоръжение или оборудване себестойността на такъв актив се определя по справедливата стойност на получения актив, която е еквивалентна на справедливата стойност на отдадения актив, коригирана с всички преведени парични средства или парични еквиваленти.

2.4. При замяна на имот, машина, съоръжение или оборудване с подобен актив, който има сходна употреба в същата сфера на стопанската дейност и сходна справедлива стойност себестойността на новия актив е балансовата сума на отдадения актив.

2.5. Имот, машина, съоръжение и оборудване, получен в резултат на безвъзмездна сделка се оценява по справедлива стойност към датата на осъществяване на безвъзмездната сделка.

2.6. Имоти, машини, съоръжения и оборудване, получени в резултат на апортна вноска по реда на Търговския закон първоначално се оценяват по оценката, приета от съда, като към нея се прибавят и всички преки разходи за привеждането им в работно състояние.

3. Последващи разходи

3.1. Последващите разходи, свързани с отделен имот, машина, съоръжение и оборудване, които вече са признати, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно предприятието да има икономически ползи над тези от първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив.

Разходите, които водят до увеличаване на бъдещите икономически ползи, включват:

а) изменение на отделна машина или съоръжение, за да се удължи полезният живот на актива, включително увеличение на производителността;

б) осъвременяване на машинни части, за да се постигне значително подобрене на качеството на продукцията; и

в) въвеждането на нови производствени процеси, които дават възможност за значително съкращение на оценените преди това оперативни разходи.

3.2. Разходът за ремонти или поддръжка на имоти, машини, съоръжения и оборудване извършен за възстановяване или поддръжка на бъдещите икономически ползи, които предприятието може да очаква от първоначално оценената стандартна ефективност на актива се признава за разход, когато бъде направен.

4. Оценяване след първоначалното признаване

След първоначалното признаване за актив всеки отделен имот, машина, съоръжение или оборудване трябва да се отчита по себестойността на актива без всички натрупани амортизации, както и натрупаните загуби от обезценка.

5. Амортизация

5.1. Метод на амортизация

В "Български пощи" ЕАД се прилага линеен метод на амортизация за имотите, машините, съоръженията и оборудването.

5.2. Амортизируема сума

За всяка значима част от имот, машина, съоръжения и оборудване дружеството определя амортизационна сума след приспадане на остатъчната стойност.

Остатъчната стойност на даден актив се оценява като сума, която дружеството преценява че ще получи в настоящия момент, ако активът е достигнал пределната норма.

При условие, че определената остатъчна стойност е незначителна по размер, тя може да се пренебрегне. В този случай амортизируемата сума се приема за равна на отчетната стойност на актива.

5.3. Ползнен живот

Ползнения живот по групи активи е както следва:

Група активи	Години
сгради	25
съоръжения и оборудване	3.3
машини	3.3
леки автомобили	4
други транспортни средства	10
офис оборудване	6.6
компютри	2

5.4. Преглед на ползнения живот

През период от 5 години предприятието преразглежда оценката за ползнения живот на имот, машина, съоръжение или оборудване. При значителна разлика - над 5 % от предишни оценки, се коригира ползения срок на годност и начислената амортизация за текущия и бъдещи периоди.

5.5. Преглед на метода на амортизация

През период от 5 години предприятието преразглежда прилагания метод на амортизация на имотите, машините, съоръженията и оборудването. При значителна промяна в очакваните икономически изгоди над 10 % от предишни оценки, се коригира методът на амортизация.

5.6. Начисляване и отчитане на амортизацията

5.6.1. Предприятието разработва индивидуален амортизационен план за всеки амортизируем актив и обобщен амортизационен план на предприятието за всички амортизируеми активи.

За всеки амортизируем актив, ЦУ и подразделенията разработват и утвърждават счетоводен амортизационен план със следните реквизити:

- дата на придобиване
- дата на въвеждане в експлоатация
- ползнен срок на годност
- отчетна стойност
- остатъчна стойност
- амортизационна сума
- метод на амортизация
- амортизационна норма
- годишна амортизационна квота
- резерв от последващи оценки на активите и пасивите
- дата на изваждане от употреба
- година на промяна на метода на амортизация или на ползения срок на годност

Обобщеният амортизационен план за годината за всички амортизируеми активи включва:

- номер по ред
- номер на групата
- наименование
- инвентарен номер на актива
- отчетна стойност на актива
- годишна амортизационна квота
- начислена до момента амортизация
- балансова стойност

При промяна на актива се съставя и одобрява нов амортизационен план.

5.6.2. Начало на начисляване на амортизации:

- от месеца следващ месеца на въвеждане в експлоатация за имоти, машини, съоръжения оборудване, които се нуждаят от монтаж и срок за изпитване, а също така и за тези, които се строят чрез възлагане или подлежат на преустройство след покупка;

- месеца следващ месеца на придобиване за всички останали;

5.6.3. Преустановяване на начисляването:

- от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е отписан, независимо от причините за това. Начисляването на амортизация не спира през периодите, когато активите не се използват.

6. Възстановимост на балансовата сума - загуба от обезценка

За да определи дали даден имот, машина, съоръжение или оборудване са обезценени, предприятието прилага МСС 36 "Обезценка на активи".

7. Бракуване и изваждане от употреба

7.1. Отписването на машини съоръжения и оборудване при продажба или когато активът окончателно бъде изваден от употреба и не се очакват никакви други икономически ползи от това с Решение на Съвета на директорите. Земите и сградите се отписват с разрешение от Министерството на транспорта и съобщенията, за което се издава Заповед.

За да се отпише балансовата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване, към датата на отписване трябва да са спазени критериите за продажба на стоки съгласно МСС18 "Приходи".

Когато се отпише балансова стойност на имот, машини, съоръжения и оборудване, като замяна на други такива, разходите по замяната следва да се включат в балансовата стойност на отпадените.

Не се класифицира като приход печалбата, реализирана от ликвидацията на имоти, машини, съоръжения и оборудване.

7.2. Имотите, машините, съоръженията и оборудването, които са извадени от активна употреба и се държат за продажба, се отчитат съгласно Точка 3 на Част втора.

7.3. При отписване на преоценяван дълготраен материален актив, резервът от последващи оценки, създаден за него, се отчита като неразмделена печалба

II. Нематериални активи

1. Признаване на нематериални активи

1.1. "Български пощи" ЕАД признава един нематериален актив ако са изпълнени следните условия:

- а) установим непаричен актив без физическа субстанция;
- б) контролира се от предприятието в резултат на минали действия или събития;
- в) от прилагането им дружеството очаква икономическа изгода;
- г) цената им на придобиване може да бъде надеждно оценена; и
- д) цената им на придобиване надхвърля 500 /петстотин/ лева.

1.2. Установим е непаричен актив, който:

а) е отделим, т.е. е възможно да бъде отделен или разделен от стопанската единица и да бъде продаден, прехвърлен, лицензиран, нает или разменен или индивидуално, или заедно със свързан договор, актив или пасив; или

б) възниква от договорни или други законови права, независимо дали тези права са прехвърляеми или отделими от стопанската единица или от други права и задължения.

1.3. Разходите, свързани с разработването и управлението на уеб-сайт се третират като нематериален актив.

1.4. Вътрешно създадената репутация не се признава за нематериален актив.

2. Първоначална оценка на нематериални активи

2.1. Нематериалният актив първоначално се оценява по себестойност.

2.1.1. Себестойността на нематериалния актив включва неговата покупна цена, включително всякакви вносни мита и невъзстановими данъци, свързани със закупуването, както и всякакви преки разходи за подготовката на актива за използването му по предназначение. Всички отбиви и отстъпки в цената се удържат при определянето на изходната цената на придобиване на актива.

2.1.2. Нематериален актив, придобит с помощта на правителствено дарение или безплатно - първоначално се оценява по справедлива стойност.

3. Признаване на разходи

3.1. Разходите, които възникват във връзка с нематериален продукт, се отчитат за периода на тяхното възникване освен в случаите, когато формират част от себестойността на нематериалния актив, която отговоря на критериите за признаване по т.1.1.

3.2. Разходите за нематериален продукт, първоначално признати като разход от отчитащото се предприятие в предходни годишни финансови отчети или в междинни финансови отчети, не следва да се отчитат като част от себестойността на нематериалния актив на по-късна дата.

3.3. Последващите разходи за нематериален актив след неговото закупуване или завършване се отчитат като разход в момента на неговото възникване, освен в следните случаи:

а) когато има вероятност разходите да спомогнат на актива да генерира повече бъдещи икономически ползи от първоначално предвидените; и

б) когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и съотнесени към актива.

Ако посочените условия са изпълнени, последващите разходи се добавят към себестойността на нематериалния актив.

4. Оценка, последваща първоначалното признаване.

След първоначалното признаване нематериалният актив се отчита по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и евентуални натрупани загуби от обезценка.

5. Амортизация

5.1. Метод на амортизация

В "Български пощи" ЕАД се прилага линеен метод на амортизация за нематериалните активи.

5.2. Полезен живот

Полезния живот по групи активи е както следва:

Група активи	Години
Софтуер	2
лицензи и права	6.6
търговски марки	6.6

Полезният живот на нематериален актив, възникващ от договорни или други законови права не може да превишава срока на тези права, но може да бъде по-къс в зависимост от срока, през който активът се очаква да се използва.

Ако правата се прехвърлят за ограничен срок, който може да бъде подновен, полезният живот включва срока на подновяването само, ако съществува доказателство, потвърждаващо подновяването без съществени разходи.

5.3. Нематериални активи с неопределен полезен период:

а) тези активи не се амортизират;

б) полезния живот на такива активи се преразглежда всеки отчетен период, за да се установи дали събитията и обстоятелствата продължават да подкрепят оценката за неопределен полезен живот на този актив. Ако не го подкрепят, промяната на оценката на полезния живот от

неопределен на краен следва да се осчетоводи като промяна в приблизителната счетоводна оценка.

5.4. Преглед на полезния живот

През период от 2 години предприятието преразглежда оценката за полезния живот на нематериалните активи. При значителна разлика - над 5 % от предишни оценки, се коригира полезния срок на годност и начислената амортизация за текущия и бъдещи периоди

5.5. Преглед на метода на амортизация

През период от 2 години предприятието преразглежда прилагания метод на амортизация на нематериалните активи. При значителна промяна в очакваните икономически изгоди над 10 % от предишни оценки, се коригира методът на амортизация

5.6. Начало на начисляване на амортизации:

Амортизация започва да се признава с предоставянето на актива за употреба.

6. Възстановимост на балансовата сума - загуба от обезценка

За да определи дали даден нематериален актив с краен полезен живот е обезценен, предприятието прилага МСС 36 "Обезценка на активи".

III. Нетекущи активи, държани за продажба

1. Признаване на нетекущи активи, държани за продажба и групи за освобождаване

1.1. "Български пощи" ЕАД признава като държани за продажба нетекущи активи, които отговарят едновременно на следните условия:

- а) ръководството се е ангажирало с план за продажба;
- б) активът е на разположение за непосредствена продажба в настоящото си състояние, без необходимост от допълнителни съществени изменения;
- в) започнала е активна програма за намиране на купувач;
- г) продажбата е много вероятна и се очаква в рамките на дванадесет месеца от датата на класифицирането на актива, като "държан за продажба";
- д) за актива се търси активно пазар по пазарни цени, надеждно доближаващи се до справедливата му стойност;
- е) горните три критерия са изпълнени преди или на датата на финансовия отчет.

Необходимо е предприятието да се освободи от активите чрез продажба.

Дейностите, които се очаква да бъдат спрени или изоставени, не се класифицират като държани за продажба (но могат да бъдат класифицирани като преустановявани, след като са изоставени, ако са значими географски или бизнес сектор).

1.2. Група за освобождаване представлява група от активи, понякога и със свързани пасиви, от която предприятието смята да се освободи чрез отделна сделка.

2. Оценка на активи, държани за продажба

2.1. Непосредствено преди първоначалното класифициране като държани за продажба нетекущите активи се оценяват съгласно приложимия стандарт.

2.2. След класификацията като държани за продажба нетекущите активи или групите за освобождаване се оценяват по по-ниската между двете стойности:

- а) балансовата им сума; или
- б) справедливата стойност, намалена с разходите по продажба.

2.3. Загубата от обезценка или последващото евентуално увеличение се признава във финансовия резултат за всяко първоначално или последващо намаление/увеличение на стойността на актива или групата за освобождаване до справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата.

2.4. Нетекущите активи държани за продажба или група за освобождаване не се амортизират.

3. Представяне във финансови отчет

Активи, класифицирани като държани за продажба, както и активи и пасиви, включени в състава на група за освобождаване, класифицирана като държана за продажба, се представят отделно в баланса в състава на текущите активи или пасиви.

IV. Преустановени дейности

1. Признаване на преустановените дейности

Като "преустановена дейност" в "Български пощи" ЕАД се признава компонент от предприятието, които е бил освободен, или класиран като държан за продажба. Тя:

- а) представлява отделна значима част от бизнес или географски сектор;
- б) е част от конкретен координиран план за освобождаването от отделен значим бизнес или географски регион; или
- в) дъщерно предприятие, придобито изключително с намерението да бъде отново продадено.

2. Отчитане на преустановените дейности

Преустановените дейности се отчитат във "Български пощи" ЕАД в съответствие с изискванията на МСФО 5 "Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности".

2.1. Представяне в отчета за дохода

Сумата от финансовият резултат след облагане с данъци от преустановяваната дейност, както и печалбата или загубата след облагане с данъци, отчетена при прилагане на справедлива стойност, намалени с разходите по продажбата, се представят отделно в отчета за доходите.

2.2. Представяне в отчета за паричния поток

Нетните парични потоци, отнасящи се за оперативната, инвестиционната и финансовата дейност от преустановявана дейност, се представят поотделно в самия отчет за паричния поток.

2.3. Ако дейностите вече не отговарят на критериите за преустановявани те се връщат в съответната група и сравнимата информация също се преизчислява.

2.4. МСФО 5 забранява класифицирането като преустановявана дейност с обратна сила, когато критериите за преустановявана дейност се спазват след датата на баланса.

V. Материални запаси

Материалните запаси в "Български пощи" ЕАД се отчитат в съответствие с изискванията и разпоредбите на МСС 2 "Материални запаси" и съобразно настоящият раздел от счетоводната политика на предприятието.

1. Признаване на материални запаси

Като материални запаси в съответствие с изискванията на МСС 2 "Материални запаси" се отчитат следните текущи материални активи:

- материалите, държани за продажба в нормалния ход на стопанската дейност;
- в процеса на производство за такава продажба или
- във формата на материали или доставки, които ще бъдат използвани в производствения процес или в процеса на предоставяне на услуги;
- продукцията, създадена в резултат на производствен процес в предприятието и предназначена за продажба;
- стоките, придобити чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършеното производство – продукция в процес на производство.

2. Себестойност (цена на придобиване на материални запас)

Себестойността (цената на придобиване) включва всички разходи за покупка, разходи за преработка и другите разходи, направени за довеждане на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние.

2.1. За материални запаси, закупени от външен доставчик, цената на придобиване, доставната им стойност се формира от:

- покупната цена;
- вносните мита и такси;
- данъци, които не подлежат на възстановяване и акцизи;
- разходи по доставката – транспортни разходи, разходи за товарни и разтоварни

операции;

- други разходи, направени за довеждане на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние.

Предоставените от доставчиците търговски отстъпки и работи се приспадат от разходите за закупуването при определянето на доставната стойност.

В цената на придобиване не се включват:

- складовите разходи, свързани със съхраняването на материалните запаси;
- административните разходи;
- финансовите разходи;
- извънредните разходи.

2.2. За материалните запаси, произведени от предприятието, себестойността включва всички разходи за покупка, разходи за преработка и другите разходи, направени за довеждане на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние. По същество себестойността на произведените материални запаси включва:

- технологични разходи, пряко свързани с произвежданите продукти;

- систематично начисляваните постоянни и променливи общопроизводствени разходи, които се правят в процеса на производството - по реда на т.3 от настоящия раздел от счетоводната политика;

- други разходи, свързани с производството.

В себестойността на произвежданата продукция не се включва:

- наднормени количества отпадъчни материали, вложеният за тях труд или производствени разходи;

- разходите по продажби;
- административните разходи;
- финансовите разходи;
- извънредните разходи.

3. Разпределяне на променливите и на постоянните общопроизводствени разходи в "Български пощи" ЕАД

3.1. Разпределянето на променливите общопроизводствени разходи по изделия, при производство на взаимосвързана продукция се извършва на базата на относителния дял на справедливата (продажната) стойност на всеки продукт в общата справедлива (продажна) стойност на продукцията.

3.2. Постоянните общопроизводствени разходи не се влияят пряко от обема на произведените продукти и услуги. Разпределянето на постоянните общопроизводствени разходи по изделия се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности.

Определянето на нормалния капацитет на производствените мощности се извършва от упълномощено съг. заповед на ръководството длъжностно лице при спазване разпоредбите на от МСС 2 "Материални запаси", както следва:

3.2.1. Определя се средно производство за няколко периода при нормални производствени условия, като под внимание при определянето на нормалния капацитет на производствените мощности се взема предвид и загубата на капацитет в следствие на планирана в предприятието производствена поддръжка.

3.2.2. На базата на определеното средно производство при нормален капацитет на производствените мощности се определя нормативен коефициент на разходите – като съотношение между размера на отчетените (начислени) постоянни общопроизводствени разходи и средното производство при нормалния капацитет на производствените мощности.

Установеният размер на нормативния коефициент на разходите е показател за това, колко лева постоянни разходи следва да се включват систематично в себестойността на изделията:

$$\frac{\text{Размер на общопроизводствените разходи за единица продукция при Средно производство при нормален капацитет на производствените мощности /нормативен коефициент/}}{\text{Средно производство при нормален Капацитет на производствените мощности}} = \frac{\text{Начислени постоянни общопроизводствени разходи}}{\text{Средно производство при нормален Капацитет на производствените мощности}}$$

3.2.3. Изчислява се размерът на постоянните общопроизводствени разходи за единица продукт (или оказани услуги) при фактически производствен капацитет:

$$\frac{\text{Размер на общопроизводствените разходи за единица продукция при Фактически капацитет на производствените мощности}}{\text{Фактически произведена продукция /в натурално изражение/}} = \frac{\text{Начислени постоянни общопроизводствени разходи}}{\text{Фактически произведена продукция /в натурално изражение/}}$$

3.2.4. Изчислява се размерът на постоянните общопроизводствени разходи, които следва да се отнесат в себестойността:

$$\frac{\text{Размер на общопроизводствените разходи за произведената продукция, които следва да се отнесат в себестойността}}{\text{Фактически произведена продукция /в натурално изражение/}} \times \frac{\text{Размер на общопроизводствените разходи за единица продукция при средно производство при нормален капацитет на производствените мощности /нормативен коефициент/}}{\text{Средно производство при нормален капацитет на производствените мощности}}$$

3.2.5. Разпределението на постоянните общи разходи към разходите за преработка се базира на нормалния капацитет на производствените мощности. Нормалният капацитет е очакваното средно производство за няколко периода или сезона при нормални условия, като се взема предвид загубата на капацитет в резултат на планирана поддръжка. Реалното ниво на производство може да бъде използвано, ако то се приближава до нормалния капацитет. Размерът на постоянните общи разходи, начислен за всеки произведен продукт, не се увеличава в резултат от нисък обем на производство или когато предприятието е в престой. Неразпределените общи разходи се признават за разходи в периода, в който те възникват.

В периоди на необичайно високо производство размерът на постоянните общи разходи, който се начислява за всяка производствена единица, се намалява така, че материалните запаси да не се оценяват над себестойността. Променливите общи разходи се разпределят за всеки произведен продукт на базата на реалното използване на производствените мощности.

3.3.6. Когато при производството се получават странични продукти, те се оценяват по нетна реализируема стойност, която се отчислява от стойността на основния продукт.

4. Методи на оценка на материални запаси при тяхното потребление в "Български пощи" ЕАД:

При потреблението им материалните запаси в предприятието се оценяват по средно претеглена цена (себестойност), установена след всяка доставка.

5. Нетната реализируема стойност:

5.1. В края на отчетния период с цел честно представяне на имущественото и финансово състояние на "Български пощи" ЕАД в годишния финансов отчет, материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната и нетната им реализируема стойност.

За документалното обосноваване на решението за определяне на размера на нетната реализируема стойност на всеки отделен по вид материален запас, собственост на предприятието се съставя протокол, подписан от упълномощеното за целта лице.

5.2. В случай, че през следващ отчетен период нетната реализируема стойност на материалния запас е по - висока от отчетната му стойност към този момент, отчетната стойност се завишава с разликата, но до размера, който е имала отчетната стойност преди намалението при оценка по нетна реализируема стойност в предходен отчетен период.

5.3. В случаите, когато нетната реализируема стойност на материален запас е по - висока от отчетната му стойност към този момент, но през предходни отчетни периоди не са признавани разходи от оценки (т.е. отчетната стойност на материалния запас не е била по - ниска от нетната му реализируема стойност), не се отчита промяна в отчетната му стойност. За да се пристъпи към отчитане на материален запас по по-висока от отчетната му стойност към даден момент е необходимо преди това да е извършвано намаление на отчетната му стойност при оценяване по нетна реализируема стойност.

6. Незавършено производство

Размерът на незавършеното производство в "Български пощи" ЕАД се установява след инвентаризация в края на отчетния период, на базата на натуралното и стойностното определяне на фактически извършените разходи.

VI. Парични средства и ефекти от промени в обменните курсове

1. Определят се лимит за касови наличности на парични средства в размер на 10 000 лева или левовата равностойност на чужди валути.

2. Инвентаризация на паричните средства в лева и валута в брой се извършва при спазване на изискванията на т. VI от настоящата счетоводна политика.

3. Предприятието определя максимален размер на плащанията в брой 6 000 лв.(валута).

4. Главният счетоводител разработва вътрешни указания, с които се регламентират използваните счетоводни регистри, правата и задълженията на касиерите, кръга от лица имащи право да се разпореждат с парични средства в брой.

5. Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централният курс на БНБ към датата на сделката.

6. Закупената валута се оценява по валутния курс на придобиване.

7. При продажба на валута, тя се оценява по валутния курс на продажбата.

8. Текуща оценка на позициите в чуждестранна валута задължително се извършва към датата на всяко съставяне на финансов отчет.

9. Признаване на курсови разлики.

9.1. Курсови разлики се отчитат когато:

- настъпи промяна във валутния курс между датата на сделката и датата на разплащането по парични позиции, възникнали по сделка в чуждестранна валута;

- настъпи промяна във валутния курс между датата на сделката и датата на текущата оценка (определена в предходната точка) на паричните позиции в чуждестранна валута.

VII. Инвентаризация

1. Инвентаризацията на активите и пасивите на "Български поци" ЕАД се извършва в следните периоди и срокове:

а) на имоти, машини, съоръжения, оборудване и нематериални активи – всяка година в периода м. Октомври – м. Декември;

б) на левова и валутни каси извън регулярните проверки се извършват инвентаризации задължително към 31 декември;

в) ежемесечно и към края на годината на вземанията и задълженията, които не са издължени в определените срокове. За срок на вземането или задължението да се счита датата на плащане, регламентирана в договора;

2. Инвентаризация на активите се извършва и в по-къси срокове в следните случаи:

а) при смяна на материално-отговорно лице в случай, че приеманият и проверявания не са подписали декларация за предаване и приемане без провеждане на инвентаризация;

б) по искане на Съвета на директорите, Съда, Прокуратурата и Министерството на финансите;

в) по искане на Главния Изпълнителен директор и Главния счетоводител;

г) в случай на стихийни бедствия и аварии;

д) по искане на експерт-счетоводителя и органите на финансово-данъчния контрол;

3. Инвентаризациите на активите и пасивите на "Български поци" ЕАД се извършват на основание - заповед на Главния Изпълнителен Директор, в която се дава началото, обхвата и сроковете за тяхното провеждане. Директорите на подразделенията на "Български поци" ЕАД на основание на тази заповед, назначават комисии по места, които извършват инвентаризациите и изпращат до Съвета на директорите протоколи за брак на нетекущи активи, с предложение за ликвидацията им.

Инвентаризациите се извършват в присъствието на материално-отговорното лице, а в негово отсъствие задължително е необходимо да присъства негов представител с нотариално заверено пълномощно.

Инвентаризацията на вземанията и задълженията се извършва чрез насрещни потвърдителни писма по контрагенти.

4. Инвентаризацията на паричните активи / по банкови сметки и каси / се извършва чрез фактическа проверка на паричните наличности и документацията и чрез насрещна проверка и потвърждаване на сумата.

5. Не се допуска физическо преброяване на подлежащите за инвентаризация активи от материално-отговорното лице. То само присъства на инвентаризацията без да взема участие.

6. По време на инвентаризацията не се допуска движение и трансфери на нетекущи и текущи активи, а ако това се налага, приемането и изписването става задължително в присъствието на инвентаризационната комисия, като първичните документи се описват в отделни инвентаризационни описи.

7. Преди започване на инвентаризацията се извършват следните подготвителни работи:

а) служебно лице извършва инструктаж на председателите на инвентаризационните комисии, с цел да потвърди разбирането за обхвата и процедурите, които ще бъдат приложени при преброяване, измерване и обобщаване на извършената от комисията работа;

б) подреждане на стоково материалните запаси по групи, наименования и видове размери (за материалните);

в) проверка с цел констатиране дали всички активи и документи са осчетоводени;

г) равнение между синтетичната и аналитична отчетна отчетност към датата на инвентаризацията;

д) отделяне в отделен списък на обездвижените материални запаси;

8. Физическото преброяване на артикулите в склада следва тяхната подредба, а не поредността в инвентаризационния опис.

9. Предоставеният опис с позициите, подлежащи на физическа проверка не съдържат данни за наличностите, отразени по счетоводни данни, а само имената на позициите.

10. По време на инвентаризацията помещенията се запечатват в края на всеки работен ден, като ключът се съхранява от материално-отговорното лице (отчетно лице). Отварянето на помещението става в присъствието на комисията.

11. Инвентаризационните описи и сравнителните ведомости се съставят най-малко в два екземпляра. На черновите и на оригиналния екземпляр инвентаризационните комисии се подписват на всяка страница.

12. При установяване на липси и излишци се изискват писмени обяснения. Компенсацията се извършва само при наличие на причинно следствена връзка между тях.

Некомпенсираните излишци се отчитат като други приходи.

За липсите без вина на материално-отговорното лице се съставя протокол от комисията, провеждаща инвентаризацията. Те се отчитат като други разходи.

13. Материално-отговорните лица носят пълна имуществена отговорност по продажни цени, в момента на установяване на липсите за некомпенсиранни липси. За липси по вина на материално-отговорно лице задължително се съставят актове за начет от ревизорите, които се одобряват от ръководството, а при съмнение за престъпление, материалите се предават в прокуратурата.

VIII. Обезценка на активи

1. Обезценка на активи.

1.1. Обезценка на активите в "Български поци" ЕАД се извършва в края на отчетния период.

1.2. При определяне на необходимостта от обезценка на даден актив предприятието прилага принципа за същественост- 25% отклонение от съществуващата стойност.

1.3. На обезценка подлежат всички активи на дружеството с изключение на:

- а) стоково-материални запаси (прилага се МСС 2 "Материални запаси);
- б) активи с произход договори за строителство;
- в) отсрочени данъчни активи;
- г) активи с произход доходи на паети лица;
- д) финансови активи, включени в обхвата на МСС 32 "Финансови инструменти: оповестяване и представяне";
- е) инвестиционни имоти, оценени по справедлива стойност

2. Обезценка на текущите активи.

2.1. Обезценката на текущите активи изисква определяне на:

- а) наличие на условия за обезценка;
- б) възстановимата стойност на актива;
- г) загубата от обезценка на актива.

2.1.1. Определяне наличието на условия за обезценка се извършва въз основа на следната информация:

- а) от външни източници:
  - спад на продажната цена на актива в повече отколкото би могло да се очаква в следствие на моралното и физическото му изхабяване;
  - настъпили са или се очаква да настъпят в близко бъдеще значителни негативни за предприятието изменения в технологичната, пазарната, икономическата или правната среда;
  - увеличение на пазарните лихвени проценти или другите пазарни нива на доходи от инвестиции, което ще повиши нормата на дисконтиране при определяне на стойността в употреба;

- балансовата сума на нетните активи на предприятието е по-висока от неговата пазарна стойност.

б) от вътрешни източници:

- наличие на информация за моралното изхабяване или за физически повреди на актива;
 - настъпили са или се очаква да настъпят в близко бъдеще значителни негативни за предприятието изменения в степенята или в начина на използване на актива, като преустановяване или реструктуриране на дейността, в която се използва актива; продажба на актива преди предварително установения срок и други подобни;

- вътрешните отчети на предприятието показват вероятност за намаляване на икономическата изгода от актива под очакваната.

2.1.2. Възстановимата стойност на нематериален актив с неопределен полезен живот се оценява ежегодно, независимо дали съществува индикация, че той може да се обезцени.

2.1.3. Определяне на възстановимата стойност на актива – по-високата сума от нетната продажна цена на даден актив и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за всеки актив поотделно, с изключение на случаите, когато при използването на актива не се пораждат разграничени парични постъпления. Тогаваш възстановимата стойност се определя за генериращия парични постъпления обект.

2.1.3.1. Нетната продажна цена се определя като сумата, която може да се получи за даден актив при пряка сделка между информирани и желасци осъществяването ѝ купувач и продавач, намалена с разходите по продажбата.

При определяне на нетната продажна цена на актив се използват следните алтернативи:

- при пряка сделка нетната продажна цена е цената, определена в сделката, намалена с допълнителните разходи, пряко свързани с продажбата;

- при непряка сделка и наличие на активен пазар – текущата конкурентна продажна цена, намалена с разходите за продажбата; за конкурентна продажна цена се приема цената на сделката, сключена през период, който е най – близък до датата на оценяване;

- при непряка сделка и липса на активен пазар - нетната продажна цена се определя въз основа на най – достоверната информация за сумата, която би могла да се получи за съответния актив при пряка сделка между информирани и желасци продавач и купувач, като се приспадат разходите по продажбата; за цена би могла да се приеме цената на последните сделки с подобни активи в същата сфера на дейност.

Разходите по продажбата включват:

- държавни и др. подобни такси;

- комисионни на брокери, юридически хонорари и др.;

- преки разходи по привеждане на актива в годно за продажба състояние;

- допълнително поето задължение за сметка на продавача.

2.1.3.2. Стойността в употреба е сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични постъпления, които се очаква да бъдат получени при непрекъснатото използване и при освобождаването от актива в края на полезния срок на ползването му.

При определяне на стойността в употреба на актива се установяват бъдещите нетни (входящи и изходящи) парични потоци, които могат да се получат от употребата и окончателното освобождаване от актива, при прилагане на подходяща норма на дисконтиране.

2.1.4. Определяне на загубата от обезценка – намаляването на балансовата стойност на актива до размера на възстановимата стойност се отразява като загуба от обезценка, която се отчита като текущ разход за дейността.

2.2. Възстановяване на загубата от обезценка на отделен актив.

2.2.1. Към всяка дата на изготвяне на финансовия отчет предприятието преценява дали съществуват признаци, че загубата от обезценка, призната в предходни отчетни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. При наличието на подобни признаци, предприятието извършва оценка на възстановимата стойност на съответния актив.

2.2.2. При определяне на необходимостта от намаляване на признатата през минали отчетни периоди загуба от обезценка на даден актив предприятието прилага принципа за същественост.

2.2.3. При възстановяване на загубата от обезценка балансовата сума на актива не следва да превишава балансовата сума, която би била определена, при положение че в предходни години не е била признавана загуба от обезценка. Превишение се допуска само, ако е възприета политика активът да се отчита по преоценена стойност.

2.3. Отчитане на загубата от обезценка на отделен актив.

2.3.1. Когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата му стойност, предприятието отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалението се третира като загуба от обезценка и се отчита по следния ред:

- увеличение на амортизацията на актива (за амортизируемите активи)
- намаление на отчетната стойност за неамортизируемите активи
- ако за актива е създаден преоценъчен резерв, загубата от обезценка се отчита за сметка на този.

В случай, че сумата на преоценъчният резерв е по – малка от загубата от обезценка, разликата се отчита като текущ разход за дейността.

2.3.2. След признаване на загубата от обезценка на актива (респ. възстановяване на загуба от обезценка), амортизационната сума на актива се коригира за бъдещите периоди, като новата балансовата сума се разпределя за остатъка от полезния му срок на годност след приспадане на остатъчната стойност на актива (ако такава съществува).

2.4. Отчитане възстановяването на загуба от обезценка на отделен актив.

В случаите, в които след извършена обезценка на един актив, неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност се отразява възстановяване на загубата от обезценка по следния ред:

- за отчитане възстановяване на загубата от обезценка до размера на предходната обезценка, която е била отчетена като текущ разход за дейността, се намаляват отчетените амортизации,
- ако сумата на отчетените амортизации е недостатъчна, с разликата се коригира отчетната стойност на актива

3. Обезценка на вземания.

3.1. Предприятието определя следните критерии за класифицирането на вземанията, като вземания подлежащи на обезценка:

- изтекъл срок за погасяване от контрагентите над ..... дни;
- обявяване на длъжника в несъстоятелност или ликвидация;
- изпълнителното производство срещу длъжника е прекратено, без вземането да бъде удовлетворено.

3.2. Предприятието определя следните проценти за обезценка на вземанията:

- 5 % - за вземания, които отговарят на следните критерии: под 360 дни, стойност под 10 000 лв.
- 10 % - за вземания, които отговарят на следните критерии: под 360 дни, стойност над 10 000 лв.
- 100 % - за вземания, които отговарят на следните критерии: над 360 дни, стойност под 10 000 лв.
- 50 % - за вземания, които отговарят на следните критерии: над 360 дни, стойност над 10 000 лв. до 50 000 лв.
- 75 % - за вземания, които отговарят на следните критерии: над 360 дни, стойност над 50 000 лв.

3.3. Когато възникне неяснота по събирането на сума, която вече е включена в прихода от продажбата, несъбираемата сума се признава за разход.

IX. Доходи на наети лица

1. Общи положения.

Доходите на персонала в "Български пощи" ЕАД се начисляват въз основа на трудови договори, сключени с всяко отделно лице. Трудовите договори се сключват въз основа на приет колективен трудов договор и утвърдени длъжностни характеристики.

Доходите на персонала ежемесечно включват:

а) краткосрочни доходи – в т.ч.:

- основно възнаграждение за отработеното време;
- възнаграждение над основното възнаграждение, определено според прилаганите системи за заплащане на труда;
- допълнителни възнаграждения (за продължителна работа, за работа при вредни или други специфични условия на труд, за по – висока лична квалификация на лице с научна степен или за звание, за работа при специален режим, нощен и извънреден труд и вътрешно заместване);

- други специфични допълнителни възнаграждения, уговорени с колективния или индивидуалните трудови договори;

- платен годишен отпуск;

- други.

б) доходи при напускане – обезщетения по реда на законодателството и КТД на Дружеството.

Прослуженото време се документира съгласно трудов договор и данни от трудова книжка.

Ползването на регламентирани почивки (отпуски) се извършва въз основа на заповед на Главния изпълнителен директор за ЦУ и директорите на ТП БП. Начисляването на възнаграждението е въз основа на предвидените в КТ и КТД ред и размери.

Начисляването и документирането на обезщетенията при временна нетрудоспособност и трудоустрояване, при бременност и раждане и др. по Кодекса за задължителното обществено осигуряване и семейните помощи за деца се извършва по предвидения в тези нормативни актове ред.

Преди изплащането на възнагражденията се извършват удържки за регламентирани осигурителни вноски, данъци; удържки в полза на трети лица по писмено искане на съответния служител (погасителни вноски по заеми, вноски за издръжка на деца); удържки по актове за начет.

Доходите на персонала се изплащат в пари. Изплащането на доходите се отчита въз основа на платежните документи: разходни касови ордери, платежни нареждания.

2. Отчитане на доходите на персонала.

2.1. Полагашите се суми за възнаграждения на персонала за положен труд за определен период се отчитат като разход и като задължение за този период.

2.2. Полагашите се суми за неизползваните натрупващи се компенсиреми отпуски на персонала се отчитат като текущ разход и като задължение към персонала в края на отчетния период – към 31 декември. За целта в края на годината се изготвя списък на лицата от персонала, които не са използвали изцяло придобитото си право на компенсирем натрупващ се отпуск. В списъка се уточняват броя на дните на неизползвания отпуск и очаквания размер на обезщетението на база на текущото възнаграждение на отделните лица.

2.3. Към всяка дата на изготвяне на финансов отчет остатъците от начислените през предходни отчетни периоди суми за възнаграждения за неизползван платен отпуск се преизчисляват на база на текущото възнаграждение на съответния служител.

X. Лизинг

1. Финансов лизинг

1.1. Лизингов договор се класифицира и отчита в "Български пощи" ЕАД като договор за финансов лизинг по смисъла на МСС 17 "Лизинг", когато са изпълнени кумулативно следните условия:

а) лизинговият договор прехвърля собствеността върху актива на наемателя към края на срока на лизинговия договор;

б) наемателят притежава опция за закупуване на актива на цена, която се очаква да бъде значително по-ниска от справедливата стойност към датата, на която опцията става изпълнима, като в началото на лизинговия договор в голяма степен е сигурно, че опцията ще бъде упражнена;

в) срокът на лизинговия договор покрива по-голямата част от икономическия живот на актива, дори ако правото на собственост не е прехвърлено;

г) в началото на лизинговия договор сегашната стойност на минималните лизингови плащания се равняват почти изцяло на справедливата стойност на наетия актив; и

д) наетите активи имат специфичен характер, като само наемателят може да ги експлоатира без извършването на съществени модификации.

"Български пощи" ЕАД класифицира даден лизингов договор, по който е наемател като договор за финансов лизинг в следните ситуации, индивидуално или в комбинация:

а) ако наемателят може да отмени лизинговия договор, свързаните с отмяната загуби от страна на наемодателя се покриват от наемателя;

б) печалбите или загубите от колебанията в справедливата стойност на остатъчната стойност остават у наемателя (например под формата на отстъпка в наема, равна на повечето от постъпленията от продажбите в края на лизинговия договор); и

в) наемателят има възможност да продължи лизинговия договор за нов срок срещу наем, който е значително по-нисък от пазарния наем.

Класификацията на лизинговите договори се осъществява в началото на лизинга.

1.2. Отчитане на финансов лизинг, когато "Български пощи" ЕАД е наемател.

Финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса на наемателя с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетата собственост или ако е по-нисък - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. При изчисляването на сегашната стойност на минималните лизингови плащания дисконтовият фактор е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, ако той практически може да бъде определен; ако не може, използва се диференциален лихвен процент за задължението на наемателя, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението за всеки период.

Договорът се отчита по следния ред:

- като дългосрочно задължение се отчита определената в договора обща сума на наемните плащания;

- активът се заприхваща по справедлива стойност или, ако са по-ниски - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания;

- възникналите първоначални преки разходи във връзка със специфични лизингови дейности при договарянето и обезпечаването на лизинговите договори, извършени от наемателя по финансов лизинг, се включват като част от сумата, призната като актив съгласно лизинговия договор;

- като текущ финансов разход за периода се отчита лихвата, посочена в погасителния план на лизинговия договор или която е изчислена на база диференциалния лихвен процент, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението за всеки период;

- разходите, свързани със застраховката на лизинговия актив се признават в периода, за който се отнасят;

- на амортизируемите активи предприятието начислява амортизации, в съответствие с възприетата счетоводната политика;

- ако не е сигурно в голяма степен, че наемателят ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът трябва да бъде изцяло амортизиран през по-краткия от двата срока - срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

1.3. Отчитане на договори за финансов лизинг, по които "Български пощи" ЕАД е наемодател:

- предприятието отчита дългосрочно вземане, чиято сума е равна на определените в договора наемни плащания и включва: сборът от минималните лизингови плащания по силата на договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за наемодателя;

- като текущ финансов приход за периода се отчита лихвата, посочена в погасителния план на лизинговия договор или която е изчислена на база диференциалния лихвен процент, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението за всеки период.

2. Експлоатационен лизинг

Съгласно изискванията на МСС 17 като експлоатационен лизингов договор се третира всеки друг лизингов договор, при който не са налице изискванията за финансов лизинг.

2.1. Отчитане в случаите, в които предприятието е наемател по договор за експлоатационен лизинг:

- начислените наемни вноски се отчитат като разходи за външни услуги;

- наетият актив се отчита по задбалансова сметка.

2.2. В случаите, когато предприятието е наемодател по договор за експлоатационен лизинг:

- начислените наемни вноски се отчитат като постъпления от продажби за периода, за който се отнасят;

- на предоставените активи се начисляват амортизации в съответствие със счетоводната политика на предприятието;

- с цел постигане на съпоставимост между приходи и разходи начислените разходи за амортизации се отразяват за сметка на постъпленията от наем по съответния експлоатационен лизингов договор.

XI. Текущи пасиви и провизии

I. Текущи пасиви

1.1. Като текущи пасиви "Български пощи" ЕАД отчита пасивите, на които датата на погасяване в рамките на дванадесет месеца от датата на финансовия отчет. Като текущи пасиви се отчита и текущо дължимата част на дългосрочни заеми, както и краткосрочни задължения, които се очаква да бъдат рефинансирани.

Текущите пасиви са с точно определена дата на падежа и определена сума и конкретен получател, като:

- задължения към доставчици;
- задължения по търговски заеми и полици;
- задължения за изплащане на дивиденди;

- неотработените приходи или аванси;
- депозитни суми, подлежащи на връщане;
- начислени задължения, които са платими при поискване в рамките на една година;
- задължения за данъци.

1.2. Текущите пасиви се признават в момента на тяхното възникване.

1.3. Текущите пасиви се оценяват по номиналната стойност на необходимите парични потоци за посяването им.

1.4. Не се допуска компенсиране на текущи пасиви със съответни текущи активи, освен ако това не се изисква или разрешава от МСС.

2. Провизии

2.1. Признаване на провизиите.

Като провизии по смисъла на МСС 37 "Провизии, условни задължения и условни активи" в "Български пощи" ЕАД се третираат задълженията, които могат да бъдат конкретно персоналифицирани, неопределени са по време и размер, по принцип не са изискуеми и могат да не бъдат изпълнени. Отчитането им в предприятието се извършва по реда на МСС 37 и настоящия раздел от счетоводната политика.

Като попадащи в обхвата на стандарта се признават провизии, когато са изпълнени едновременно следните критерии:

- а) предприятието има сегашно задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
  - б) има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащи икономически ползи; и
  - в) може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението.
- Ако тези условия не са изпълнени, не трябва да се признава провизия.

2.2. Отчитане на провизиите

Размерът на признатите в "Български пощи" ЕАД провизии е равен на най-добрата приблизителна оценка на разходите, които са необходими за уреждане на задължението. Тази оценка се определя по такъв начин, че да изразява във възможно най-точна степен сумата, която би платило предприятието за погасяване на провизираното по този ред свое задължение към датата на баланса.

Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, сумата на провизията трябва да представлява сегашната стойност на разходите, които се очаква да бъдат направени за покриване на задължението.

За определяне на конкретния размер на провизията в предприятието се прилага обосновано становище от страна на отговорното длъжностно лице.

Провизиите се отчитат диференцирано за:

- за задължения;
- за правни задължения;
- за конструктивни задължения.

2.3. Провизиите за задължения се отчитат в "Български пощи" ЕАД като предполагаемо задължение и се посочват като текущи разходи, при което се вземат под внимание:

- рисковете, несигурността и предполагаемите алтернативни резултати;
- действителните пазарни цени и възможните промени в техните стойности;
- възможни бъдещи законодателни и технологични промени.

2.4. Признаването и отчитането на провизиите за правни задължения се извършва след изготвянето на разчети, утвърдени от ръководството на предприятието.

При сключен обременяващ за "Български пощи" ЕАД договор, текущото задължение, произтичащо от него, се признава и измерва като провизия.

Преди да признае и създаде съответната провизия по даден обременяващ договор, предприятието признава счетоводно всички разходи за обезценка на активи, отнасящи се до активи, свързани с конкретния договор.

2.5. Признаване и отчитане на провизии за конструктивни задължения, произтичащи от реструктуриране на предприятието се извършва, когато са налице следните събития, свързани с реструктуриране на предприятието:

- продажба или прекратяване на част от дейността. Като за целите на отчитането се приема, че не е налице задължение за продажба на дейност, т.е. не възниква задължение, докато предприятието не е решило да продава, т.е. докато не съществува обвързващо споразумение за продажба;

- затваряне на локални производства в държава или регион, или пренасочване на бизнеса от една държава или регион в други;

- промени в структурата на управлението;

- фундаментални реорганизации, които имат съществен ефект върху характера на дейността на предприятието.

2.5.1. Признаването и отчитането на провизии за конструктивни задължения, произтичащи от реструктуриране на предприятието се извършва, след като са взети под внимание следните обстоятелства:

- а) провизии за разходи по реструктуриране в "Български пощи" ЕАД възникват само когато са налице и са изпълнени общите критерии за признаване на провизии по реда на МСС 37 и съответния раздел от счетоводната политика на предприятието;

- б) конструктивно задължение за реструктуриране в "Български пощи" ЕАД се счита че е възникнало, когато е налице подробен формален план за реструктуриране, в който са посочени най-малко:

- дейността на предприятието или частта от нея, която ще бъде засегната;

- засегнатите принципни направления;

- дейността и приблизителния брой служители, които ще бъдат компенсирани за прекратяването на тяхната работа;

- разходите, които ще трябва да бъдат покривани;

- кога ще бъде внедрен планът;

- в) ръководството на предприятието се е погрижило по определен ред засегнатите да получат съответната представа за реструктурирането, което ще се извърши по план.

Само по себе си наличието само на решение за реструктуриране, взето от ръководството преди датата на баланса не води до конструктивно задължение, респективно не се признават провизии.

2.5.2. Провизията за реструктуриране в "Български пощи" ЕАД включва само онези преки разходи, произтичащи от реструктурирането, които отговарят на следните изисквания:

- породени са по необходимост от реструктурирането, и

- не са свързани с текущата дейност на предприятието;

2.5.3. Провизията за реструктуриране не включва такива разходи, като:

- преквалифициране или преместване на персонал;

- маркетинг;

- инвестиции в нови системи и дистрибуторски мрежи.

2.6. С цел да се отрази текущата най-добра оценка за провизиите размерът на потенциалните задължения се преразглежда в края на всеки следващ отчетен период и при необходимост се актуализира.

2.7. Отписаната неизплатена част от задължението, формирано от провизии се отчита като приход за предприятието.

XII. Капитал и доходи на акция

1. Акционерен капитал

1.1. Акционерният капитал се записва по номинална стойност в деня на регистриране. В последствие акционерният капитал се отчита по историческа стойност.

2. Резерви

2.1. Общите резерви на Дружеството се създават чрез отчисления от печалбата в размери определени от Министерството на транспорта и съобщенията и други източници, предвидени в устава на Дружеството.

2.2. Резервите от последващи оценки на активите се намалява при отписването на съответните активи, в увеличение на натрупаните финансови резултати. Този резерв не подлежи на разпределение към акционерите.

3. Собствен капитал

3.1. Собственият капитал включва акционерният капитал, направените (формирани) резерви, както и натрупаните печалби или загуби.

3.2. Прилага се финансовата концепция за поддържане на капитала във варианта номинална стойност т.е. поддържа се, когато неговият стойностен размер в края на отчетния период е равен или по-голям от размера му в началото на отчетния период след приспадане на: вложения капитал през периода и преоценката, отразена в собствения капитал.

4. Финансови резултати

4.1. Финансовите резултати се формират от:
натрупаните печалби (загуби) на "Български пощи" ЕАД, намалени с всички разпределения, които са направени от нея; и

резултатите от прилагането на препоръчителния подход, заложен в МСС 8 "Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки"

4.2. Дивиденди се признават като задължение в периода, в който са определени по размер и утвърдени по съответния ред.

5. Доходи на акция

5.1. Доходът на акция се изчислява съгласно изискванията на МСС 33 "Доходи на акция". Изчислението зависи от вида на капиталовата структура. При проста капиталова структура (само обикновени акции от един клас) изчислението представлява разделяне на нетния доход на среднопретегления брой на държаните акции.

5.2. Среднопретегления брой държани акции представлява средно-хронологичната величина на акциите (сумата на акциите, реално намиращи се в обръщение, претеглена по частта от годината, в която са в обръщение).

XIII. Правителствени дарения

Счетоводно отчитане на правителствени дарения и правителствена помощ в "Български пощи" ЕАД се осъществява в съответствие с МСС №20 "Отчитане на правителствените дарения и оповестяване на финансовата помощ".

1. Правителствено дарение

Правителственото дарение е помощ, предоставяна от правителството под формата на прехвърляне на средства (парични или непарични) към дадено предприятие в замяна на спазването, в миналото или в бъдещето, на определени условия свързани с оперативната дейност на предприятието.

Тук не се включват такива форми на правителствена помощ, които не могат надеждно да бъдат остойностявани, както и сделки с правителството, които не се различават от обикновените стопански сделки на предприятието. Правителствените дарения се наричат още субсидии, дотации или премии.

1.1. Призоваване на правителствено дарение

Тъй като правителствените дарения се предоставят в замяна на минало или бъдещо спазване на определени условия, то правителствените дарения не следва да се признават, ако не е достатъчно сигурно, че:

- предприятието ще изпълни условията, свързани с дарението; и
- дарението (даренията) ще бъде получено.

Изпълнението на двете условия са еднакво важни за признаване на даренията.

1.2. Счетоводното третиране на правителствените дарения се осъществява чрез прилагане на подоходен (приходен) подход. Правителствените дарения се признават системно и рационално за приход в отчета за доходите през периодите, които са необходими за съпоставянето им със съответните разходи.

В подкрепа на подоходния подход са следните аргументи:

а) тъй като правителствените дарения представляват постъпления от източник извън акционерите, те не трябва да бъдат отнасяни пряко към участията на собствениците, а да се признават за доход в съответните периоди;

б) правителствените дарения рядко могат да бъдат необвързващи; предприятието ги получава срещу спазване на условията по тях и изпълняването на свързани с тях задължения; поради това правителствените дарения трябва да се приемат за доход и да се съпоставят със съответните разходи, чиято компенсиране е цел на дарението;

в) тъй като данъните върху дохода и останалите данъци се приспадат от дохода, логично е и правителствените дарения в качеството си на продължение на фискалната политика да се третират в отчета за доходите.

2. Дарения свързани с активи

2.1. Дарения, свързани с активи са такива дарения, при които главното условие е предприятието да закупи, създаде или придобие по някакъв друг начин дълготрайни активи. Възможно е налагането и на допълнителни условия, ограничаващи вида или местонахождението на активите или периода от време, през който те трябва да бъдат придобити или притежавани.

2.2. Даренията, свързани с амортизируеми активи, се признават за доход през периодите и в пропорциите, в които се начислява амортизацията на тези активи.

2.3. Даренията, свързани с неамортизируеми активи, когато изискват изпълнението на определени задължения, се признават в приходите за периодите, през които са извършени разходите за изпълнение на задълженията.

2.4. Правителствените дарения могат да бъдат под формата на прехвърляне на непарични активи, например земя или някакъв друг ресурс, за използване от предприятието. В такива случаи се определя справедливата стойност на непаричните активи, като както дарението, така и активите се отчитат по тази справедлива стойност.

2.5. Правителствени дарения, свързани с активи, включително и непаричните дарения - по справедлива стойност, се представят в баланса като разрочен приход, когато не са настъпили условията за признаването на тяхното изпълнение. Разроченият приход се признава текущо за приход на системна и рационална база през полезния живот на актива.

2.6. Закупуването на активи и получаването на обвързани с тях дарения може да предизвика значително движение в паричния поток в дадено предприятие. По тази причина, а също така и за да се покаже брутната инвестиция в активи, това движение често се представя като отделни позиции в отчета за паричните потоци, независимо от това, дали дарението се приспада или не от съответния актив за целите на представянето му в баланса.

3. Правителствени дарения за компенсация на вече направени разходи

В повечето случаи сроковете, през които се признават разходите, свързани с правителствено дарение, са установими, поради което даренията срещу конкретни разходи се признават за доход през съответния период на разходите.

Получени дарения като компенсация за вече направени разходи или понесени загуби или за целите на оказване на незабавна помощ, без това да е свързано с бъдещи разходи се признават в приход за периода, в който се придобива правото за получаване (като извънредна позиция, ако това е подходящо).

4. Опростим държавен заем

Опростим държавен заем се третира като правителствено дарение, когато съществува достатъчна сигурност, че предприятието ще изпълни условията за опрощаване на заема.

След като веднъж правителственото дарение бъде признато, всички свързани с него условни пасиви или условни активи трябва да се третират в съответствие с МСС 37 "Провизии, условни задължения и условни активи".

Обвързаните с дохода дарения се представят в отчета за приходите и разходите отделно от останалите приходи. (не в рубрика Други приходи)

Дарението не се приспада при отчитане на свързаните с него разходи.

5. Възстановяване на правителствени дарения

Когато едно правителствено дарение става обратно изискуемо, това се отчита като преразглеждане на приблизителна счетоводна оценка МСС 8 "Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки". Обратното възстановяване на обвързано с приходи дарение трябва да се прилага най-напред спрямо неамортизирания разсрочен приход, свързан с дарението. До размера на надвишаването на обратно изискуемата сума спрямо такъв разсрочен приход или в случаите, когато такъв разсрочен приход не съществува, възстановяването се признава веднага за разход. Възстановяването на дарение, обвързано с актив, се признава чрез увеличаване на балансовата сума на актива или чрез приспадане на сумата, подлежаща на възстановяване от разсроченото приходно салдо. Натрупаната допълнителна амортизация, която към тази дата е цяло да бъде призната при отсъствие на дарението, трябва веднага да се признава за разход.

Обстоятелствата, породили обратно възстановяване на обвързано с актив дарение, може да изискват решение за евентуална обезценка на новата балансова сума на актива.

6. Правителствена помощ

Правителствената помощ е действие от страна на правителството, целящо да предостави икономическа изгода на предприятие (предприятия) които удовлетворяват определени критерии.

Правителствена помощ се оказва под най-разнообразни форми в зависимост от естеството на предоставяната помощ и от условията, които обикновено съпътстват тази помощ. Тази помощ може да има за цел да насърчи дадено предприятие за предприемане на действия, които обикновено не биха били възможни без оказваната помощ.

Получаването на правителствена помощ от дадено предприятие може да е от съществено значение при изготвянето на финансовите му отчети по две причини. Първо, ако са били предоставени средства, необходимо е да се намери метод, подходящ за отчитане на този трансфер. Второ, желателно е да се получава представа по отношение на постигнатата полза от тази помощ за предприятието през отчетния период. Това улеснява съпоставянето на финансовите отчети на предприятието с тези от предишни периоди, както и с отчетите на други предприятия.

Примери за помощи, които не могат да бъдат надеждно оценени, са безплатните съвети от техническо естество или във връзка с маркетинга, както и представянето на гаранции. Като пример за помощ, която не се отличава от нормалните стопански сделки на предприятието, може да се посочи една политика на държавни поръчки, която поема част от продажбите на предприятието. Наличието на ползи е неоспоримо, но всеки опит за отделяне на стопанската дейност от правителствена помощ може да се окаже субективен.

Значението на изгодите при горните примери може да е такова, че да наложи оповестяване на естеството, размера и продължителността на помощта, за да не се създаде неправилно разбиране на финансовите отчети. Безлихвените и нисколихвените заеми също така представляват форма на правителствена помощ, но изгодата не се определя количествено чрез косвеното приложение на лихвата. Във финансовите отчети не трябва да се представя стойност, тъй като ползата се определя чрез изчисляването на неначислените разходи за лихви.

XIV. Приходи

1. Признаване на приходи

Приход в "Български пощи" ЕАД се признава, когато:

- е възможно предприятието да има бъдещи икономически ползи, свързани със сделката;
- тези ползи могат да се оценят надеждно; и
- приходите от всяка сделка се отчитат едновременно с извършените за нея разходи.

2. Оценка на приходите

Приходът трябва да се оценява по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване плащане или възмездяване.

Когато сделката по същество представлява финансираща операция, справедливата стойност на възмездяването се определя, като се сконтират всички бъдещи постъпления, използвайки условен лихвен процент.

Условният лихвен процент е по-ясно определенният от следните два:

- а) доминиращия лихвен процент за сходен инструмент на емитент със сходен кредитен рейтинг; или
- б) лихвения процент, с който се сконтира номиналната стойност на инструмента спрямо текущата цена на касовите продажби на стоки и услуги. Разликата между справедливата стойност и номиналната стойност на възмездяването се признава за лихвен приход в съответствие с параграфи 29 и 30 и съгласно МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване.

Когато стоки или услуги се разменят срещу стоки или услуги със сходен характер и стойност, размяната не се разглежда като сделка, която създава приход.

Сумите събрани в полза на трети лица, като данък добавена стойност, суми събрани по договорите за възложителство и други, които не носят икономическа полза на Дружеството се изключват от приходите. Същите следва да се отчетат като разчет. По тези сделки "Български пощи" ЕАД следва да отчете като приход само комисионното възнаграждение.

При определянето на прихода следва да се определят сумите на търговските отстъпки, отбиви и други, които се правят в полза на клиента. Тези суми също следва да се изключат от прихода.

Приходът се признава, когато е възможно бъдещата икономическа изгода надеждно да се оцени.

Приходът не се признава, когато разходите за неговото създаване не могат да бъдат надеждно изчислени. При тези случаи всяко получено плащане се признава за пасив. Това са случаите на авансово получените суми или предплатената продажба.

3. Продажба на стоки

Приходът от продажбата на стоки трябва да се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

а) предприятието е прехвърлило на купувача значителните рискове и ползи от собствеността върху стоките;

б) предприятието не запазва продължаващо участие в управлението на стоките, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки;

в) сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;

г) вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от предприятието; и

д) направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени.

Документирането на това се извършва с издаването на фактура. Сумата на прихода следва да бъде вярно изчислена. Направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, също следва да бъдат вярно изчислени.

4. Продажби на консигнация

Приходите от продажби на стоки на консигнация се признават след като стоките бъдат продадени от консигнанта на трети лица и бъде издадена фактура за комисионното възнаграждение.

5. Абонаментни продажби

При абонаментни продажби възнаграждението се получава предварително. То се отчита като приходи за бъдещи периоди. Признаването на прихода става през периода, в който се извършва услугата.

6. Непарични размени

При размяна на непарични активи или услуги като приход се отчита продажната цена на заменения актив.

7. Предоставяне на услуги

Когато резултатът от една сделка за предоставяне на услуги може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към датата на баланса. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:

а) сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;

б) вероятно предприятието ще има икономически ползи, свързани със сделката;

в) етапа на завършеност на сделката към датата на баланса може надеждно да се оцени;

и

г) разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждно да бъдат оценени.

Всяко предприятие използва метода, който надеждно оценява извършените услуги. В зависимост от характера на сделката методите може да включват:

а) преглед на извършената работа;

б) извършените до момента услуги като процент от общия обем на услугите, които ще бъдат извършени; или

в) частта, която направените до момента разходи представляват от общия обем на предвидените разходи по сделката; само разходите, които отразяват извършените до момента

услуги, се включват в направените до момента разходи; само разходите, които отразяват извършените услуги или тези, които ще бъдат извършени, се включват в общия обем на предвидените разходи по сделката.

В "Български пощи" ЕАД приходите от предоставяне на пощенски услуги се признават за периода, през който се извършват, при условие че резултатът от сделката може да бъде оценен надеждно, т. е. услугата има точно определена цена. Това се постига чрез договореност между двете страни.

Счетоводното отчитане на приходите, получени от обичайната дейност на дружеството – предоставяне на пощенски услуги, се осъществява чрез номенклатура от счетоводни сметки, структурирани съгласно изискванията на Закона за пощенските услуги /НС-01-53/26.01.2001 г./ и на основание параграф 6, ал. 2, т. 4 от ЗПУ и въвеждане в експлоатация на Дневен отчет /НС-01-49 8 24.01.2001 г./. Приходите се отчитат отделно и аналитично по видове услуги от универсалната пощенска услуга, в т. ч. резервирания сектор, неуниверсалната пощенска услуга и другите търговски дейности. В съответствие с директива 2002/39 на Европейския парламент за развитие на пощенските услуги при отчитане на приходите и разходите не се допуска крос субсидиране между услугите.

Постъпилите парични суми до съставянето на годишния счетоводен отчет, които произтичат от сделки до 31 декември, се признават за приходи.

Приходите от разплащания с чуждите пощенски администрации се признават на база на оперативна месечна информация за реалния пощенски трафик. Корекции се извършват след получаване от чуждите пощенски администрации и изиране от българската пощенска администрация на двустранно одобрен документ – международна сметка за извършена услуга, утвърдена от Международната пощенска конвенция и Правилниците към нея.

8. Лихви, възнаграждения за права и дивиденди

Приходът, създаден от използването от други лица на активи на предприятието, което носи лихви, възнаграждения за права и дивиденди, трябва да се признава, както е посочено в параграф 30, когато:

- а) е възможно предприятието да има икономически ползи, свързани със сделката; и
- б) сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите трябва да се признават, както следва:

- а) лихвата трябва да се признава на пропорционална времева база, която отчита ефективния доход от актива;
- б) възнагражденията за права трябва да се признават, като се начисляват според разпоредбите на съответното споразумение; и
- в) дивидентите трябва да се признават, когато се установи правото на акционера да получи планането.

Когато неплатена лихва се е натрупала преди придобиването на лихвоносна инвестиция, последвалите лихвени постъпления се разпределят между периода преди придобиването и този след придобиването. Само частта след придобиването се признава за приход. Когато дивидентите по капиталови ценни книжа се обявяват от нетния доход преди придобиването, тези дивиденди се приспадат от стойността на ценните книжа. Ако е трудно да се направи такова разпределение, освен на произволна база, дивидентите се признават за приход, освен ако те ясно представляват възстановяване на част от стойността на капиталовите ценни книжа.

Възнагражденията за права се начисляват съгласно условията на съответното споразумение и обикновено се признават на тази основа, освен ако е оглед разпоредбите на споразумението е по-подходящо приходът да се признава на друга системна или рационална база.

Приходът се признава само когато има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани със сделката. Все пак, когато възникне неяснота около

събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

XV. Отчитане на разходите

1. Текущо отчитане на разходите

"Български пощи" ЕАД отчита разходите за дейността си месечно с натрупване и към 31 декември. Те са групирани по икономически елементи и се разпределят по видове дейности както следва:

- а) Разходи за основна дейност
- б) Разходи за спомагателна дейност
- в) Разходи за бъдещи периоди / отерочени разходи /
- г) Разходи за организация и управление

"Български пощи" ЕАД отчита разходите за дейността си месечно с натрупване и към 31 декември. Счетоводното отчитане се осъществява разделно и аналитично по видове услуги - универсална пощенска услуга, неуниверсална пощенска услуга и други търговски дейности, чрез прилагане на система за разпределение на разходите в съответствие с изискванията на Директива 97/67 на Европейския парламент и на Съвета на европейския съюз за развитие на пощенските услуги и в съответствие със Закона за пощенските услуги.

2. Отерочените разходи се отчитат както следва:

а) разходите за Униформено облекло се разрочват в зависимост от срока на износване за периода, за който то се полага съгласно Наредбата за безплатно работно и униформено облекло. Униформеното облекло със срок на износване една година се отчита на разход за годината в която е получено / съобразно изискванията на Наредбата /.

б) разходът за рециклиране на пощенски клейма се разрочва за период от две години.

в) другите видове отерочени разходи, според характера им и периода за който се отнасят.

Отерочените разходи се отчитат по дебита на сметка 613 в момента на тяхното възникване. Текущо, по дебита на съответните разходни сметки от група 60 се отразяват след като се разрочват пропорционално на съответните срокове.

XVI. Данъци върху дохода

1. Признаване на текущи данъчни активи и текущи данъчни пасиви.

1.1. Задължението на предприятието за данъци от печалбата за текущия и предходни данъчни периоди се признава като задължения към бюджета до размера, до който не е погасено от предприятието.

1.2. Превъзшието на платените данъци от печалбата за текущия и предходни периоди, над дължимите се отразява като актив.

1.3. Текущите данъчни разходи се включват в разходите за данъци за съответния период, като се намалява счетоводната печалба или се увеличава счетоводната загуба.

2. Признаване на активи по отерочени данъци

2.1. Активите по отерочени данъци се отразяват като вземане, свързано с временната разлика и като увеличение на финансовия резултат.

2.2. Актив по отерочени данъци за пренасянните напред на неизползвани данъчни загуби до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която могат да се

оползотворят използваните данъчни загуби се отразяват като вземане, и като увеличение на финансовия резултат (намаление на загубата).

2.3. При обратното проявление на намаляемите временни разлики – сумата, с която е възможно да се намали счетоводният финансов резултат при данъчното му преобразуване през следващи отчетни периоди, определените данъци се отчитат като намаление на активите по отсрочени данъци.

2.4. Отсрочените данъци се дебитират или кредитират директно в капитала, когато данъкът се отнася до статии, които са били дебитирани или кредитирани през същия или през различен отчетен период директно в капитала. Примери за такива статии са:

а) промяна в балансовата сума, произтичаща от преоценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване;

б) преизчисление на началните салда на неразпределената печалба в резултат или на промяна на счетоводните политики, приложена със задна дата, или на коригирана фундаментална грешка съгл. МСС 8 "Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки".

2.5. Към датата на всеки баланс "Български пощи" ЕАД преразглежда непризнатите активи по отсрочени данъци. Предприятието признава непризнатите в предходния период активи по отсрочени данъци до степента, до която се е появила вероятност да бъде реализирана достатъчна бъдеща облагаема печалба, която да позволи оползотворяването на активите по отсрочени данъци.

3. Оценяване на текущите и отсрочените данъчни активи и пасиви

3.1. Текущите данъчни активи (пасиви) за текущия и предходни периоди следва да се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена (възстановена) на/от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки (и данъчни закони), действащи към датата на баланса.

3.2. Активите и пасивите по отсрочени данъци следва да се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди.

3.3. Активите и пасивите по отсрочени данъци не се дисконтират.

3.4. Отсрочените данъчни активи се коригират в следващия отчетен период, когато има промяна в данъчната ставка, като тази промяна се отчита по начина, по който е бил отчетен съответния актив.

XVII. Промени в счетоводната политика и корекции на грешки

1. Приложим стандарт и общи постановки

Счетоводно отчитане на промени в счетоводната политика и приблизителните (счетоводни) оценки и корекции на грешки в "Български пощи" ЕАД се осъществява в съответствие с МСС №8 "Счетоводни политики, промени в счетоводни оценки и грешки".

Доброволни промени в счетоводната политика и съществени грешки от минали периоди се представят ретроспективно (с обратна сила). Отчетената в последния финансов отчет неразпределена печалба (резерви) се коригира с ефекта от корекцията на грешки или промени в счетоводните политики. Данните за предходните периоди се преизчисляват с цел подобряване сравнимостта на информацията между периодите.

Единственото изключение е когато преизчислението е свързано с прекомерни разходи (неизпълнимост). В тези случаи преизчислението се извършва с корекция към началното салдо на неразпределената печалба (резерви) с кумулативния ефект към началото на най-ранния представен сравним период.

Оповестяват се предстоящи промени в счетоводната политика (включително наложени и от промени в стандартите). На оповестяване подлежи и ефекта от върху финансовите отчети от прилагането на новата политика при първоначалното и прилагане.

2. Избор на счетоводни политики

Дружеството възприема формалната йерархия на счетоводните ръководства.

Когато един международен счетоводен стандарт или тълкуване на стандарт е приложено към статия във финансовите отчети, счетоводната политика прилагана към тази статия се определя чрез съобразяване със следните документи, изброени в низходящ ред по тяхното старшинство:

- Самия стандарт (включително всички приложения, които са част от него);
- Тълкуване;
- Приложения, които не са част от стандарта; и
- Указания за прилагане, издадени във връзка със стандарта.

Когато не съществува стандарт или тълкуване, което да се прилага конкретно към вид сделка или към статия във финансовите отчети, ръководството на предприятието използва субективна преценка при разработване и прилагане на счетоводни политики. При разработването и прилагането на счетоводните политики ръководството се базира на това че, информацията трябва да е надеждна и да съответства на потребностите на потребителя за вземане на решения (представя достоверно резултатите на предприятието; отразява икономическата същност на сделките и другите събития, а не само тяхната правна форма; неутралност; предпазливост; завършеност по отношение на всички съществени аспекти).

3. Промяна в счетоводната политика

Промяна в счетоводната политика включва промяна в счетоводните принципи, бази, конвенции, правила и използвани практики.

Предприятието извършва промяна в счетоводната политика когато:

- промяната се изисква от стандарт или тълкуване, или
- промяната в счетоводния принцип ще доведе до по-подходящо и надеждно представяне на събитията или сделките в счетоводните отчети.

3.1. Не се считат за промени в счетоводната политика по МСС № 8 "Счетоводни политики, промени в счетоводни оценки и грешки" промени свързани с въвеждането на счетоводна политика за събития или сделки, които се различават по същество от случващите се преди това събития или сделки или въвеждането на нова счетоводна политика за отчитане на събития или сделки които не са се случвали преди това или са били несъществени.

3.2. Промени в счетоводната политика, свързани с въвеждането на нов стандарт.

Когато в счетоводната политика се прави промяна в следствие влизане в сила на нов стандарт, както и когато промяната на счетоводната политика не е свързана с публикуването на нов стандарт, а се осъществяват доброволни промени в счетоводните политики се прилагат общите постановки, описани по-горе.

4. Промяна в приблизителни счетоводни оценки

4.1. Промяната в счетоводните оценки е корекция на текущата сума на актив или пасив, или сумата на периодичен разход на даден актив, произтичащ от оценката на сегашното състояние, очакваната бъдеща печалба и задължение, свързано с актива и пасива. Промяната в счетоводните оценки не е коригиране на допуснати грешки, а е резултат на нова информация.

Когато се използват приблизителни оценки за такива статии за които ефектите от бъдещи събития и условия не могат да бъдат предвидени със сигурност, при получаване на нова информация тези оценки се преразглеждат текущо и могат да бъдат преразгледани в перспектива. Ефектът от промяната в приблизителната счетоводна оценка се отразява в периода на промяната, ако промяната засяга само този период или в периода на промяната и бъдещите периоди, ако промяната засяга и тях.

4.1. Промяна в метода на амортизация

Промяна в метода на амортизация се счита за промяна в приблизителна счетоводна оценка

5. Корекция на грешки

5.1. Същност

Грешките представляват пропуски или други погрешно представени данни във финансовите отчети на предприятието за един или повече предходни периоди, които са открити в текущия период и касаят надеждна информация която е била на лице когато са се изготвяли финансовите отчети за предходните периоди и може основателно да се очаква да е била получена и взета под внимание при изготвянето и представянето на тези финансови отчети.

Корекция на грешките се извършва ретроспективно чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за предходния период(и), в който допусната грешката, или

- когато грешката е допусната преди най-ранния представен период, преизчисляване на началното салдо на неразпределената печалба(резерви) за този период, така че финансовите отчети да се представят така, сякаш никога не е била допускана грешка.

6. Същественост

Основен критерий за определяне дали да се отчете грешката е съществеността на корекцията. При определяне на съществеността на корекцията на грешката се вземат в предвид много фактори. Съществеността се разглежда за всяка грешка поотделно, както и за всички грешки взети заедно.

"Български пощи"ЕАД за съществени се считат грешки, когато те могат индивидуално или кумулативна да повлияят на икономическите решения на потребителите на база финансовия отчет. Съществеността зависи от размера и естеството на пропуските или грешки в преценките на дадени обстоятелства. Размерът или естеството на перото, или двете, е определящия фактор.

В "Български пощи"ЕАД за съществени се считат грешки, надвишават 5% от финансовите резултати към съответния период или кумулативните финансови резултати.

При сравнителните отчети корекциите за предходни периоди се показват като корекции в началните салда на отчетите за неразпределената печалба (резерви). Сумата на корекцията на най-ранния отчет е кумулативния ефект от грешката в периодите преди най-ранния представен период. По-късните представени отчети за неразпределената печалба (резерви) също показват корекцията за предходен период за кумулативната сума към началото на отчетния период.

7. Изчисляване на кумулативен ефект от промени в счетоводните политики

Кумулативния ефект от промени в счетоводните политики се определя по следната последователност:

1. изчислява се печалбата преди данъци, както с отразяване на новия принцип, така и без него за всички предходни периоди върху които би имал отражение;

2. определя се разликата между финансовите резултати за всеки предходен период;

3. формираните разлики от т.2 се коригират за отразяване на данъчните ефекти;

4. накрая се събират нетно (от данъци) ефектите за всеки предходен период.

Този сбор представлява кумулативния ефект върху финансовите резултати в началото на текущия период.

Кумулативният пряк ефект ще бъде или добавен или изваден от неразпределената печалба (резерви) в началото на текущия период.

Непреките (косвени) ефекти не се включват в изчисленията на кумулативния ефект.

XVIII. Междинни финансови отчети

1. Съдържание на междинния финансов отчет

1.1. Междинния финансов отчет съдържа следните компоненти:

а) баланс;

- б) отчет за доходите;
- в) отчет за промените в собствения капитал;
- г) отчет за паричните потоци; и
- д) подобрани обяснителни бележки.

1.2. Периоди за които се отнасят междинните финансови отчети:

а) баланс към края на текущия отчетен период и сравнителен баланс към края на непосредствено предходната финансова година;

б) отчети за доходите за текущия отчетен период и с натрупване за текущата финансова година до настоящия момент със сравнителни отчети за доходите за съответните сравними отчетни периоди (текущ и от началото на годината) на непосредствено предходната финансова година;

в) отчет, посочващ промените в собствения капитал кумулативно за текущата финансова година до настоящия момент със сравнителен отчет за съответния период за непосредствено предходната финансова година; и

г) отчет за паричния поток кумулативно за текущата финансова година до настоящия момент със сравнителен отчет за съответния период от една година назад за непосредствено предходната финансова година.

1.3. Пояснителните бележки

В пояснителните бележки се оповестяват всякакви събития или сделки, които имат съществено значение за разбирането на текущия отчетен период, като:

а) изявление, че се следва същата счетоводна политика и методи на изчисление при междинните финансови отчети, както и при последните годишни финансови отчети или ако тази политика или методи са били променени, то тогава се дава описание на характера и отражението на тази промяна;

б) характера и броя на елементите, засягащи активите, пасивите, собствения капитал, нетния доход или паричните потоци, които са необичайни поради характера си, размера си или времето на проявяването си;

в) характера и броя на промените в приблизителните оценки на отчетените суми в предходните отчетни периоди на текущата финансова година или промени в приблизителните оценки на отчетените суми в предходните финансови години, ако тези промени имат съществено отражение в текущия отчетен период;

г) издаване, обратно изкупуване и погасяване на дългови и капиталови ценни книжа;

д) платени дивиденди;

е) приход от сегмента и резултат от сегмента за бизнес сегменти или географски сегменти, което от двете е първичната основа за отчитане на предприятието по сегменти (оповестяването на сегментна информация се изисква в междинния финансов отчет на дадено предприятие само ако МСС 14 Отчитане по сектори изисква от предприятието да оповестява сегментна информация в своите годишни финансови отчети);

ж) съществени събития след края на отчетния период, които не са били оповестени във финансовите отчети за конкретния отчетен период;

з) ефекта от промени в състава на предприятието през отчетния период, включително реструктурирания и преустановяващи се дейности.

2. Политики, приложени към междинните финансови отчети

"Български пощи" ЕАД прилага същата счетоводна политика в своите междинни финансови отчети, каквато прилага в своите годишни финансови отчети, с изключение на промени в счетоводната политика, извършени след датата на последните годишни финансови отчети, които трябва да бъдат отразени в следващите годишни финансови отчети.

XIX. Изготвяне на годишен финансов отчет

1. Общи положения по изготвянето на годишния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на "Български пощи" ЕАД се съставя към 31 декември. Изготвя се до 01 март

Годишният финансов отчет на "Български пощи" ЕАД се подписва от съставителя му и от ръководителя на предприятието и се подпечатва с печата на предприятието.

Годишният финансов отчет на "Български пощи" ЕАД подлежи на независим финансов одит. Годишният финансов отчет се одобрява официално за публикуване от Съвета на директорите. Отчетът се заверява от регистриран одитор или специализирано одиторско. Отчетът и докладът на регистрирания одитор се публикуват в ежедневник, икономическо издание или Интернет в срок до 3 месеца след официалното одобряване за публикуване

2. Отговорност за финансовите отчети

Съветът на директорите е отговорен за изготвянето и представянето на неговите финансови отчети.

3. Честно представяне на финансовата информация.

Годишният финансов отчет на "Български пощи" ЕАД представя честно финансовото състояние, финансовите резултати от дейността и промените в паричните потоци и в собствения капитал.

За да отговори на изискването за "честно представяне" предприятието:

- е избрало и прилагало счетоводна политика в съответствие със Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО);

- е избрало собствена счетоводна политика с цел избягване на подвеждащо представяне и е оповестило този факт.

Информацията, представена в годишния счетоводен отчет на "Български пощи" ЕАД е съобразена с регламентираните в Закона за счетоводството, на всички Международни стандарти за финансово отчитане, и в частност на МСС 1 "Представяне на финансови отчети".

4. Основни счетоводни принципи, залегнали при изготвянето на финансовите отчети са:

4.1. Действащо предприятие

За съобразяване с принципа "действащо предприятие" (т.е. способността на предприятието да продължи своята дейност - то да няма нито намерение, нито необходимост от ликвидация или от ограничаване мащаба на дейността и ще бъде финансово самостоятелно в обозримото бъдеще) при изготвяне на годишния финансов отчет са изследвани следните признаци, които са приети като индикатори за определяне на невъзможността "Български пощи" ЕАД да функционира в предвидимото бъдеще:

4.1.1. Финансови признаци, имащи съществено значение за характеризирането на ... (предприятието) като действащо:

- наличие на краткосрочни и дългосрочни задължения с изтекъл и наближаващ срок, без да съществува реална перспектива за погасяването или реструктурирането им;
- присъствие на редица отрицателни финансови показатели за капиталова адекватност, ликвидност, трудносъбираеми и несъбираеми вземания;
- високи загуби от основните операции;
- неспособност за изплащане на задължения за дивиденди, които са текущи, просрочени или спрени за изплащане;
- невъзможност за финансиране на текущата дейност;
- наличие на голям обем разплащания в брой по търговските сделки;
- наличие на ограничен брой клиенти с добра платежоспособност и стабилна репутация;

4.1.2. Оперативни признаци, касаещи оценката на "Български поци" ЕАД от гледна точка на неговата състоятелност:

- загуба на основни клиенти;
- надмошье и стабилитет на пазара на други предприятия;
- зачестили състояния на неплатежеспособност, влошена ликвидност, капиталова адекватност и фалит на други предприятия;
- голям брой и висок стойностен обем на заведените срещу предприятието съд. дела;
- промени в законодателствата и регионалната политика с неблагоприятни последици за предприятието;
- наличие на неблагоприятен микроклимат;
- загуба на висококвалифициран управленски и оперативен персонал.

4.1.3. За установяване на тези признаци се осъществяват следните процедури:

1. Анализират се размера и падежа на всички вземания и задължения.
2. Изчисляват се и се анализират редица показатели: платежеспособност, ликвидност, капиталова адекватност, рентабилност, доходност.
3. Установяват се отношенията между наличните финансови активи и необходимостта от такива в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план.
4. Анализират се финансовите резултати, получени от основните и финансовите операции.
5. Обсъждат се изготвените финансови отчети, планове и прогнози.
6. Преглеждат се събитията, настъпили след датата на приключване на баланса, които могат да повлияят на възможността на "Български поци" ЕАД да продължи да бъде действащо.

4.2. Текущо начисляване

При изготвяне на годишния финансов отчет (с изключение на отчета за паричния поток) "Български поци" ЕАД се съблюдава принципа на "текущо начисляване", т.е. операцията и събитията, както и приходът от тях се отразяват в счетоводните регистри и се включват в годишния финансов отчет към момента на възникването им, а не при плащането на паричните средства или техни еквиваленти; разходите се признават в годишния финансов отчет на базата на връзката им с приходите.

4.3. Последователност на представянето

Представянето и класификацията на статите във финансовите отчети трябва да се запазят и през следващите периоди, освен ако:

- а) е настъпила значителна промяна в характера на дейността на предприятието или при преглед на представянето във финансовите му отчети е установено, че тази промяна ще доведе до по-подходящо представяне на събития или операции; или
- б) е наложена промяна в представянето от МСС или разяснение от Постоянния комитет за разяснения.

4.4. Същественост и обединяване

Всяка съществена статия трябва да се представи отделно във финансовите отчети. Несъществени суми трябва да се обединят със суми с подобен характер или функция и не се нуждаят да се представят отделно.

4.5. Компенсиране

Активи и пасиви не трябва да се компенсират, освен когато такова компенсиране се изисква или е разрешено от друг МСС.

Приходни и разходни статии могат да се компенсират единствено и само когато:

- а) това се изисква или разрешава от МСС;
- б) печалби, загуби и свързани разходи, възникващи от едни и същи или подобни операции или събития, които не са съществени; такива суми трябва да се обединят.

4.6. Сравнителна информация

Сравнителната информация по отношение на предходния период трябва да бъде оповестена за цялата цифрова информация във финансовите отчети, освен ако друг

международен счетоводен стандарт допуска или изисква друго. Сравнителната информация трябва да бъде включена в текстови и описателен вид, когато това е уместно и необходимо за по-доброто разбиране на финансовите отчети за текущия период.

5. Съдържание на годишния финансов отчет.

Съставните части на годишния финансов отчет на "Български пощи" ЕАД са:

- баланс,
- отчет за доходите,
- отчет за паричните потоци,
- отчет за собствения капитал
- приложение.

5.1. Баланс.

5.1.1. Класификация "текущи-нетекучи"

За правилното представяне в баланса на "Български пощи" ЕАД активите и пасивите се разделят на текущи и нетекучи.

Един актив се класифицира като текущ, когато:

- а) се очаква да бъде реализиран или е държан с цел продажба или употреба в нормалния оперативен цикъл на предприятието;
- б) е държан предимно с търговска цел или за кратък срок и се очаква да бъде реализиран в срок в рамките на 12 месеца от датата на баланса; или
- в) е актив в пари или парични еквиваленти, за които няма ограничение върху използването им.

Всички други активи се класифицират като нетекучи.

Един пасив се определя като текущ, когато:

- а) се очаква да бъде уреден в рамките на нормалния оперативен цикъл на дейността на предприятието; или
- б) следва да се уреди в рамките на 12 месеца от датата на баланса.

Всички други пасиви трябва да се класифицират като нетекучи пасиви.

5.1.2. Съдържание на лицевата страна на баланса

Като минимум лицевата страна на баланса трябва да съдържа статиите, които представят следните суми:

- а) имоти, машини, съоръжения и оборудване;
- б) инвестиционни имоти;
- в) нематериални активи;
- г) финансови активи (с изключение на сумите, посочени в "д", "з" и "и");
- д) инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал;
- е) биологични активи
- ж) материални запаси;
- з) търговски и други вземания;
- и) пари и парични еквиваленти;
- й) търговски и други задължения;
- к) провизии;
- л) финансови пасиви (с изключение на тези по точка "й" и "к");
- м) пасиви и активи за текущи данъци, така както са дефинирани в МСС 12 Данъци

върху дохода;

- и) активи и пасиви по отсрочени данъци, така както са дефинирани в МСС 12 Данъци

върху дохода;

- о) малцинствени участия (представя се в рамките на собствения капитал); и
- п) регистриран капитал и резерви.

Допълнителни балансови статии, групи и раздели и междинни сборове се представят на лицевата страна на баланса, когато това се изисква от МСС или когато това е необходимо за

честното представяне на финансовото състояние на предприятието. Становището за това дали допълнителните статии следва да се представят отделно се базира на оценката на:

а) характера и ликвидността на активите и тяхната същественост, което в повечето случаи води до отделно представяне на репутацията и активите, възникващи от развойна дейност, парични и непарични активи и текущи и нетекущи активи;

б) тяхната функция в предприятието, която например води до отделното представяне на оперативни и финансови активи, материални запаси, вземания, активи под формата на пари и парични еквиваленти; и

в) сумата, характера и времените условия на задълженията, които водят до отделно представяне на лихвоносни и нелихвоносни задължения и провизии, класифицирани като текущи и нетекущи, ако това е уместно.

5.2. Отчет за доходите

Отчета за доходите на "Български пощи" ЕАД е структуриран по функционално предназначение на разходите. На лицевата страна на отчета за доходите се включват статиите, които представляват следните суми:

- а) приходи от продажби;
  - б) себестойност на продажбите
  - в) брутен доход;
  - г) други приходи;
  - д) разходи за продажби и маркетинг;
  - е) административни разходи;
  - ж) други разходи;
  - з) финансови приходи (разходи);
  - и) приходи от асоциирани дружества;
  - й) печалба преди облагане с данъци;
  - к) разходи за данъци;
  - л) печалба след облагане с данъци;
- Разпределение:
- м) собственост на групата
  - н) малцинствено участие.

Разходите за амортизации са:

Трудовите разходи са:

Дивидентите при разпределение на печалбата са:

Доход на акция за периода:

Допълнителни статии, групи и раздели и междинни сборове се представят на лицевата страна на отчета за доходите, когато това се изисква от МСС или когато това е необходимо за честното представяне на резултатите от дейността на предприятието.

"Български пощи" ЕАД оповестява допълнителна информация за същността на разходите, включително амортизационните разходи и разходите за персонала.

5.3. Отчет за паричните потоци

При представяне на паричните потоци в отчета за паричните потоци на "Български пощи" ЕАД се спазват изисквания на МСС 7 "Отчети за паричните потоци". Прилага се косвения метод.

Косвен метод: паричните потоци в отделните дейности се отразяват по основни класове като нетни парични потоци чрез коригиране на нетната печалба или загуба за отчетния период със съвкупните ефекти от различните видове сделки, осъществени от предприятието.

При прилагането на метода нетната печалба или загуба се коригира със:

- а) промените през отчетния период в размера на статните на счетоводния баланс, и
- б) всички статни на счетоводния баланс, отчета за приходите и разходите и отчета за собствения капитал, които не кореспондират с парични потоци.

5.4. Отчет за измененията в собствения капитал.

Отчетът за измененията на собствения капитал на "Български пощи" ЕАД се съставя на база на информацията от счетоводните сметки за отчитане на собствения капитал.

В отчета се показва:

- а) нетната печалба или загуба за периода;
- б) всеки приход или разход, печалба или загуба, които са признати директно в собствения капитал, съгласно изискванията на други стандарти, както и общата сума на тези статни; и
- в) кумулативния ефект на измененията в счетоводната политика и корекциите на фундаментални грешки съгласно най-разпространеното третиране в МСС 8.
- г) капиталовите операции със собствениците и разпределението между собствениците;
- д) салдото на натрупаната печалба или загуба в началото на периода и към датата на баланса и движенията за периода; и
- е) изравняване на балансовата стойност на всеки клас от капитала, премиения резерв и всеки друг резерв в началото и в края на периода, като се оповестява отделно всяко движение.

Измененията в собствения капитал на предприятието между датите на два баланса отразява увеличението или намалението в неговите нетни активи или богатството през периода съгласно определени принципи на оценяване, възприети и оповестени във финансовите отчети. Освен промените в резултат от операции със собствениците, като увеличения на капитала и плащане на дивиденди, цялостното изменение в собствения капитал представя всички печалби или загуби, генерирани от дейността на предприятието през периода.

5.5. Приложение към годишния финансов отчет.

Приложението към годишния счетоводен отчет на "Български пощи" ЕАД включва по-подробно описание или анализ на информацията, посочена в счетоводния баланс, в отчета за доходите, в отчета за изменението на собствения капитал и в отчета за паричните потоци.

В него се:

- а) представят информация за базата, на която са изготвени финансовите отчети и специфичните счетоводни политики, избрани и приложени по отношение на съществените операции и събития;
- б) оповестяват информацията, изисквана от МСС, която не е представена другаде във финансовите отчети; и
- в) предоставят допълнителна информация, която не е представена на лицевата страна на финансовите отчети, но чието оповестяване е необходимо за честно представяне.

Поясненията към финансовите отчети се представят по систематичен начин. Всяка позиция на лицевата страна на баланса, отчета за доходите и отчета за паричните потоци съдържа препращаща референция към съответната информация, представена в поясненията.

Поясненията към финансовите отчети включват такива описания или по-подробни анализи на сумите, показани на лицевата страна на баланса, отчета за доходите, отчета за паричните потоци и отчета за промените в собствения капитал, както и допълнителна информация, като условни задължения и поети ангажменти. Те включват информацията, която се изисква или чието оповестяване се поощрява от МСС, както и други оповестявания, необходими за постигане на честно представяне.

Поясненията се представят в следния ред, който допринася за по-доброто разбиране на финансовите отчети и сравняването им с отчетите на други предприятия:

- а) твърдение за съответствие с МСС;
- б) изложение на базата (базите) за оценяване и приложените счетоводни политики;

в) допълнителна информация за представените на лицевата страна на всеки финансов отчет статии по реда, по който всяка статия и всеки финансов отчет е представен; и

г) други оповестявания, включително:

- 1) условни задължения, поети ангажменти и други финансови оповестявания; и
- 2) нефинансови оповестявания.

Представяне на счетоводната политика

Секцията за счетоводната политика към поясненията на финансовите отчети описва следното:

а) базата (базите) за оценяване, използвана(и) при изготвянето на финансовите отчети;

и б) всяка специфична счетоводна политика, необходима за правилното разбиране на финансовите отчети.

в) използваната база (бази) за оценяване (историческа цена, текуща стойност, реализуема стойност, справедлива стойност или сегашна стойност), тъй като те формират базата, на която се изготвя цялостният комплект финансови отчети. Когато са използвани повече от една оценъчни бази във финансовите отчети, например, когато определени нетекущи активи се преоценяват, необходимо е да са видни отделните категории активи и пасиви, към които е приложена всяка база за оценяване.

Оповестяването на счетоводните политики включва:

1. Общи положения.
2. Имоти, машини, съоръжения и оборудване.
3. Нематериални активи.
4. Инвестиционни имоти.
5. Инвестиции.
6. Дялове в смесени предприятия.
7. Финансови инструменти.
8. Стоково – материални запаси.
9. Парични средства.
10. Лизинг.
11. Валутни активи и пасиви и валутни сделки.
12. Приходи.
13. Дарения.
14. Провизии.
15. Условни задължения.
16. Условни активи.
17. Доходи на персонала.
18. Обезценка на активи.
19. Текущи данъци и временни разлики.
20. Промяна в приблизителните оценки.
21. Събития след датата на годишния финансов отчет.
22. Капитал.
23. Управление на финансовия риск.
24. Преустановявани дейности.
25. Междинни финансови отчети.

Предприятнето следва да оповести следната информация, ако тя не е оповестена никъде другаде в публикуваната информация с финансовите отчети:

- а) седалището и правният статут на предприятието, държава на регистрацията и адрес на управление (или основно място на дейност, ако е различно от адреса на управление);
- б) описание на характера на дейността на предприятието и неговите основни дейности.

XX. Събития след датата на баланса

1. Признаване и оценяване на събитията след датата на баланса

1.2. Коригиращи събития

Предприятието определя състава на коригиращите събития (събития, които доказват условия, съществували на датата на годишния финансов отчет, и които са настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която той е одобрен за публикуване) в съответствие с изискванията на МСС 10 "Събития, настъпили след датата на баланса" и спазване на принципа "същественост". С оглед на съществеността за коригиращи събития се приемат:

Следните събития са примери на коригиращи събития след датата на баланса, които изискват предприятието да коригира (преизчисли) сумите, признати във финансовите отчети, или да признае статии, които не са били признати преди:

а) решение след датата на баланса на съдебно дело, което потвърждава, че предприятието вече има съществуващо задължение към датата на баланса и поради това изисква предприятието да коригира вече признатата провизия или да признае провизия вместо просто да оновести условно задължение;

б) получаване на информация след датата на баланса, показваща че даден актив е бил обезценен към датата на баланса или че сумата на предварително признатата загуба от обезценка на този актив трябва да бъде коригирана; например:

1) банкрут на клиент, който възниква след датата на баланса, обикновено потвърждава, че към датата на баланса вече е съществувала загуба по сметката за търговските вземания и че предприятието трябва да коригира балансовата сума на сметката за търговските вземания; и

2) продажба на материални запаси след датата на баланса може да предостави доказателство относно тяхната нетна реализуема стойност към датата на баланса;

в) установяване след датата на баланса на себестойността на активи, закупени преди датата на баланса, или постъпленията от активи, продадени преди датата на баланса;

г) установяване след датата на баланса на сумата за разпределяне от печалбата или изплащането на бонуси, ако предприятието е имало съществуващо юридическо или конструктивно задължение към датата на баланса да направи такива плащания в резултат на събития преди тази дата; и

д) разкриване на измама или грешки, които показват че финансовите отчети са неверни.

1.3. Некоригиращи събития

Предприятието определя състава на некоригиращите събития (събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет, и които са настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която той е одобрен за публикуване) в съответствие с изискванията на МСС 10.

Предприятието не коригира признати суми или не признава суми, които не са били признати в годишния финансов отчет, когато са налице некоригиращи събития.

1.4. Установяване на събития след датата на баланса

За установяване на коригиращите и некоригиращите събития, непосредствено преди датата на публикуване на годишния счетоводен отчет, комисия, утвърдена от ръководството прави преглед на: статните в годишния финансов отчет; развитието на стопанските операции; получените резултати, от започналите преди датата на отчета стопански процеси.

1.5. Действащо предприятие

Предприятието не трябва да изготвя финансовите си отчети на основата на принципа за действащо предприятие, ако ръководството прецени след датата на баланса, че възнамерява да ликвидира предприятието или да преустанови дейността му или че няма никаква друга реалистична алтернатива, освен да направи това.

Влошаването на оперативните резултати и финансовото състояние след датата на баланса може да покаже необходимост да се обмисли дали принципът за действащото предприятие е все още спазен. Ако принципът за действащо предприятие вече не е валиден, ефектът е толкова проникващ, че този стандарт изисква фундаментална промяна на базата на осчетоводяване, а не коригиране на сумите, признати в рамките на първоначалната база на осчетоводяване.

МСС 1 Представяне на финансови отчети изисква определени оповестявания, ако:

- а) финансовите отчети не са изготвени на принципа на действащо предприятие; или
- б) управлението съзнава съществени несигурности, свързани със събития или условия, които могат да породят значително съмнение относно способността на предприятието да продължи като действащо предприятие. Събитията или условията, изискващи оповестяване, може да възникнат след датата на баланса.

Част трета ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЧЕТОВОДНАТА ДЕЙНОСТ

1. Индивидуален сметкоплан

Индивидуалният сметкоплан на "Български пощи" ЕАД / Приложение № 1 / е разработен в съответствие с характера на дейността на Дружеството, в тясна зависимост от неговата технологична и организационна структура.

- Синтетичните счетоводни сметки са 3-5 разредни. Имат до 8 аналитичности и до 2 количествени признака
- Синтетичните сметки с разширение – 4-5 разредни
- Аналитични сметки

2. Документиране и документооборот

Счетоводните документи в "Български пощи" ЕАД се съставят при спазване изискванията на глава шеста от Закона за счетоводството.

За счетоводни документи се считат и получените или издадени от структури на Дружеството носители на информация чрез фотокопирна техника, телефаксна апаратура и т. н., като за верността на тази информация се изискват подпис на лицата, изпратили или получили документите.

Преписите и копията на оригиналните счетоводни документи придобиват качеството на равносетен заместител след подпис и печат на издателя.

Най-често използваните първични счетоводни документи за отразяването на дейността на Дружеството са посочени в Приложение № 2.

Унищожаването на счетоводни документи се извършва от комисия, определена от Гл. изп. директор, в съответствие с изискванията на Закона за Държавния архивен фонд.

Комисията изготвя протокол, в който са описани:

- документите подлежащи на предаване в Държавния архивен фонд
- счетоводните документи, определени за унищожаване, както и периодът, за който се отнасят

За унищожените документи се изготвя протокол, в които се посочва и начина на унищожаване.

Документооборотът на счетоводните документи е съобразен с изискванията на чл. 44 от Закона за счетоводството и Националния сметкоплан. Изготвя се отделно:

- за Централно управление   - със заповед на Гл. Изп. директор
- за всяко поделение   - със заповед на съответния директор

3. Разпределение на работата и функционални задължения

Определят се със заповед, както следва:

- на Гл. изп. директор за ЦУ
- на директора на поделението за съответното поделение

4. Организация на вътрешните разчети

Финансовите взаимоотношения между териториалните, специализираните поделения и Централно управление се отчитат чрез вътрешни разчети.

Поделенията изготвят счетоводни отчети, които се сводират в Централно управление.

При изготвяне на счетоводния баланс и отчета за приходи и разходи в ЦУ вътрешните разчети се елиминират.

Поделенията имат отделни банкови сметки.

5. Коригиране на грешки в счетоводните документи

Допуснати грешки в първичните документи се коригират чрез анулиране на първичния документ и изготвяне на нов.

Допуснати грешки при регистрирането на първичните данни се коригират с допълнителна или сторнировъчна коригираща операция.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение № 1

Индивидуален сметкоплан

Приложение № 2

Списък на най-често използваните първични счетоводни документи за отразяването на дейността на Дружеството са:

Първични счетоводни документи за отчитане на ДА

1. Акт за завършени етапи от строителни договори / обекти/.
2. Акт за приемане на строителни обекти.
3. Акт за приемане и предаване на ДА.
4. Протокол за преместване на ДА.
5. Протокол за бракуване на ДА.
6. Амортизационен план на амортизируеми активи.
7. Инвентаризационен опис на ДА.
8. Сравнителна ведомост за резултатите от инвентаризацията на ДА.
9. Протокол за приемане и предаване на автомобил.
10. Протокол за разкомплектоване / ликвидация/ на моторни превозни средства.
11. Акт за констатиране на повреди, аварии и катастрофи на моторни превозни средства.
12. Акт за констатиране на повреда или износване на автомобилна гума и протокол за нейното бракуване.
13. Заявка за ремонт на автомобили отчет за извършените разходи.
14. карта за отчитане на пробег на автомобилна гума.
15. Пътен лист за лек автомобил.
16. Пътен лист за товарен автомобил.
17. пътен лист за автобус.
18. товарелница за отчитането на превози с товарен автомобил.

Първични счетоводни документи за отчитане на краткотрайни активи

а/ За отчитане на стоково-материални запаси

19. складова разписка за приемане / предаване на стоково-материални запаси.
20. Протокол за приемане на стоково-материални запаси без фактура.
21. Акт за установяване на различията при приемане на стоково-материални запаси.
22. Искане за отпускане на материали.
23. лимитна карта за отпускане на материали.
24. Разписка за получени и върнати стоково-материални запаси.
25. Отчет за дневните продажби.
26. Протокол за бракуване на стоково-материалните запаси.
27. Инвентаризационен опис на стоково-материалните запаси.
28. Сравнителна ведомост за резултатите от инвентаризацията на стоково-материалните запаси.
29. Протокол за компенсации на липси и излишъци.
30. Акт за брак в производството / за БФ /.

б/ За отчитане на паричните средства

31. Приходен касов ордер за левове.
32. Приходен касов ордер за валута.
33. Разходен касов ордер за левове.
34. Разходен в ордер за валута

в/ За отчитане на разчети

35. Трудов договор.
36. Допълнително споразумение към трудов договор.
37. Граждански договор.
38. Заповед за разрешаване на отпуск.
39. Ведомост за трудово възнаграждение / заплати / на персонала.
40. Протокол за резултатите от инвентаризация на разчети.
41. Авансов отчет за левове.
42. Авансов отчет за валута.
43. Заповед за командировка в страната с отчет.
44. Заповед за командировка в чужбина.
45. Сметка за отпускане на парични средства във валута.
46. Данъчна или опростена фактура.
47. Данъчно дебитно / кредитно известие.
48. Фактура. Спенификация към фактура.
49. Протокол за безвъзмездна сделка.
50. Счетоводна справка.